

Säästä luontoa - käyttämättä jääneet lääkkeet apteekkiin

Käyttämättä jääneet tai vanhentuneet lääkkeet ovat ongelmajätettä. Sekajätteen mukana tai viemäriin hävitettynä ne päätyvät luontoon ja aiheuttavat ongelmia. Lääkejätteen määrää voi vähentää ostamalla lääkkeet sopivissa erissä ja aloittamalla aina uusi lääkehoito pienellä kokeilupakkauksella.

Kodin lääkekaappi on hyvä siivota säännöllisesti, koska ylimääräiset lääkkeet kotona aiheuttavat sekaannuksen vaaran ja riskin esim. lapsille sekä kotieläimille. Käyttämättä jääneet ja vanhentuneet lääkkeet voi palauttaa apteekkiin.

Lääkkeiden lajittelu:

- läpipainoliuskat pussiin ilman pahvipakkausta, muut tabletit ja kapselit pussiin ilman purkkia
- voiteet ja nestemäiset lääkkeet palautetaan omissa pakkauksissaan
- jodia sisältävät lääkkeet omaan pussiinsa

Oikein hävitetty – hyvin tehty!

YA Yliopiston
Apteekki

Y L I O P I S T O N A P T E E K I N V U O S I K E R T O M U S

YA Yliopiston
Apteekki

Sisällysluettelo

3	Yliopiston Apteekki lyhyesti
5	Apteekkarin katsaus
6	Yliopiston Apteekin missio ja arvot
8	Apteekkitoiminnan ydin on asiakaspalvelussa
10	Henkilöstö
15	Toiminta Virossa ja Venäjällä
16	Ympäristösuunnitelma
18	Yliopiston Apteekki tieteen tukena: Sosiaalifarmasia ja lääkkeen yhteiskunnallinen merkitys
20	Hallituksen toimintakertomus
24	Tuloslaskelma
25	Tase
27	Rahoituslaskelma
28	Tilinpäätöksen liitetiedot
31	Tilintarkastuskertomus
34	Organisaatio ja hallinto
36	Svensk resumé
37	English Summary
38	Yhteystiedot

Yliopiston Apteekki

Yliopiston Apteekki on Helsingin yliopiston omistama apteekki, jolla on Helsingissä sijaitsevan pääapteekin lisäksi 16 sivuapteekkia eri puolilla Suomea. Yliopiston Apteekki tukee toimintansa kautta tutkimus- ja opetustoimintaa

sekä on maamme suurin farmaseuttisen henkilöstön työllistäjä. Yliopiston Apteekilla on toimintaa myös Virossa ja Venäjällä.

VUOSI 2006 LYHYESTI

Liikevaihto ja tulos

Yliopiston Apteekin liikevaihto oli 250,9 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 0,2 prosenttia vuodesta 2005. Yliopiston Apteekin lääkemyynnistä maksettava apteekkimaksu oli 23,5 miljoonaa euroa. Yliopiston Apteekin tilikauden voitto oli 15,4 miljoonaa euroa. Yliopiston Apteekki tulouttaa Helsingin yliopistolle apteekkimaksun, välittömät verot ja voitonjakonsa. Näiden osalta tuloutus vuodelta 2006 on yhteensä 44,7 miljoonaa euroa.

Henkilökunta

Yliopiston Apteekissa työskenteli 945 henkilöä, josta 57 % oli farmaseuttista henkilökuntaa. Yliopiston Apteekissa on käytössä koko henkilökuntaa koskeva tulospalkkiojärjestelmä. Lisäksi henkilökunnalle jaetaan yksilöllisiä kannustepalkkioita. Henkilökunnan tasa-arvosuunnitelma valmistui vuonna 2006.

Henkilökunnalle tarjottavaa koulutusta kehitettiin ja kaikille henkilöstöryhmille luotiin omat syventävät koulutusohjelmat. Vuoden lopussa käynnistyi ensimmäinen syventävä koulutusohjelma, YA-EAT, joka on kaupan esimiehen erikoisammattitutunnosta Yliopiston Apteekille räätälöity koulutus. Toimipisteissä tapahtuvaa koulutusta lisättiin sähköisen YA-kanavan välityksellä.

Kanta-asiakkaat ja palvelut

Yliopiston Apteekilla oli vuoden 2006 lopussa noin 660 000 kanta-asiakasta. Kanta-asiakkuuden ytimenä on lääkehoidon turvallisuuden parantuminen, opastus lääkkeiden oikeaan käyttöön ja asiakkaiden tietämyksen lisääminen sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Kanta-asiakaslehti, Apteekin hyllyltä, uudistui. Lehti postitetaan neljästi vuodessa noin 380 000 kanta-asiakastalouteen.

Ympäristö

Yliopiston Apteekille laadittiin vuoden 2006 aikana ympäristösuunnitelma, josta on johdettu tavoitteet vuodelle 2007. Suunnitelman tavoitteena on huomioida ympäristönäkökulmat apteekin toiminnassa sekä vähentää tiedotuksen ja kampanjoiden avulla lääkejätteen päätymistä luontoon.

Kansainvälistyminen

Vuoden 2006 lopussa Virossa toimi yhdeksän YA Ülikooli Apteekkiä ja Pietarissa kolme Universitetskaja Aptekaa. Henkilöstön määrä Virossa ja Venäjällä oli yhteensä 116. Kuluvan vuoden keskeisenä haasteena on vahvistaa ketju- ja maista toimintaa sekä Virossa että Venäjällä.

Avainluvut (1 000 euroa)	2006	2005	2004	2003	2002
Liikevaihto	250 860	250 294	229 924	205 783	184 966
Apteekkimaksu	23 512	24 081	22 241	20 098	18 076
Välittömät verot	5 753	5 419	5 257	3 665	3 358
Tilikauden voitto % liikevaihdosta	15 391 6,1	13 416 5,4	12 071 5,3	8 179 4,0	7 443 4,0
Apteekkimaksu, verot ja voitto yhteensä	44 656	42 916	39 569	31 942	28 877
Yliopistolle tilitetty % yhteissummasta	44 656 100	42 916 100	38 569 97,5	30 942 96,9	27 877 96,5
Henkilöstö	945	961	955	945	871

Apteekkarin katsaus

Pitkään, ainakin 20 vuotta, jatkunut lääke-markkinoiden kasvu on tuonut jatkuvaa myynnin kasvua myös apteekkeille. Vuosi 2006 muutti apteekkien toimintakenttää. Viranomaisten toimet lääkekulujen hillitsemiseksi alkoivat vihdoinkin vaikuttaa. Maksajien, lääkkeen ostajan ja veronmaksajan, kannalta tämä on hyvä asia.

Huolimatta hyvin vaatimattomasta myynnin kasvusta ja myyntikatteen laskusta Yliopiston Apteekki pystyi vielä parantamaan vuoden 2005 huipputuloksestaan. Varautuminen myynnin kasvun hidastumiseen ja kannattavuuden mahdolliseen heikentymiseen aloitettiin jo syksyllä 2005. Entistä parempi asiakaspalvelu ja jatkuva toiminnan sujumuuden kehittäminen auttoivat meitä pääsemään hyvään tulokseen Suomessa. Asiakaspalvelun kehittyminen näkyy Kansallisen asiakaspalvelupalautetutkimuksen kokonaisarvosanan parantumisenä ja kolmen parhaan asiakaspalveluyrityksen joukossa pysymisenä.

Virossa toimintaamme vaikutti vuoden 2006 alussa voimaan tullut lainsäädäntö, joka rajoitti uusien apteekkien perustamista. Saimme kuitenkin hankittua lähes kaikki tarvittavat luvat edellisen vuoden puolella ja alkuvuoden aikana rakensimme

apteekkeja. Myynti Virossa kehittyi erittäin hyvin, ja toiminta säilyi kannattavana investoinneista huolimatta. Yliopiston Apteekin asiakaslähtöinen toimintatapa on lyönyt itsensä läpi myös eteläisessä naapurissa.

Venäjällä meillä oli ensimmäinen täysi toimintavuosi. Pietari on meille Suomen ja Vironkin apteekkimarkkinoiden jälkeen paljon vaativampi toimintaympäristö. Siellä vallitsevat erilaiset terveydenhuollon käytännöt ja lääkeväärennöksiä esiintyy paljon. Venäjällä on kuitenkin kysyntää meidän tarjoamallemme palvelukonseptille: sielläkin halutaan turvallista lääkehoitoa. Olemme saaneet erinomaista palautetta asiakaspalvelustamme ja tämä antaa hyvän pohjan jatkaa toimintaamme haastavassakin toimintaympäristössä.

Vuodesta 2007 on Suomessa odotettavissa toiminnallisesti hyvä. Panostuksemme asiakaspalvelun yksityiskohtien parantamiseen kantaa varmasti hedelmää. Työmme sujuvuus ja työvuorojen suunnittelun osuvuus on parantunut. Nyt meillä on kapasiteettia palveluun yhä suurempi määrä asiakkaita nykyisellä henkilöstömäärällä ja vielä entistä paremmin. Nämä auttavat meitä ottamaan seuraavan askeleen eteenpäin kohti paremmin palvelevaa ja sujuvampaa

toimivaa apteekkia. Kaikki mitä teemme pitäisi näkyä parempana asiakaspalveluna.

Toimintatapoja kehittämällä (enemmän aikaa tärkeille asioille) ja asiakaspalvelun yksityiskohtia hiomalla (oikeiden asioiden tekeminen) pyrimme osaltamme varmistamaan sen, että asiakkaan lääkehoito onnistuu turvallisesti. Reseptintoi- mituksessa oikeanlainen neuvonta, mahdollisten yhteisvaikutusten tarkistaminen ja oikean lääkkeen toimittaminen oikealla annoksella on työmme tavoitteena. Lisäksi yritämme tukea asiakastamme lääkkehoidon toteuttamisessa, esimerkiksi innostamalla verenpainepotilasta omatoimiseen verenpaineen seurantaan. Itsehoitolääkkeitä ja -tuotteita myydessä tavoittelemme nykyistä aloitteellisempaa palvelua. Myös asiakkaan kokemus palvelusta tunnetasolla vaikuttaa lääkehoidon lopputulokseen.

Haluan lämpimästi kiittää henkilökuntaamme hyvin tehdystä työstä. Poikkeuksellisen haastavasta vuodesta huolimatta pystyimme keskittymään oikeisiin asioihin ja onnistuimme siinä.

*Jari Kokkonen
apteekkari*

Yliopiston Apteekin missio

Autamme asiakasta onnistumaan lääkehoidossaan: lääkkeiden oikeassa ja turvallisessa käytössä sekä kustannusten hallinnassa. Lisäksi haluamme lisätä asiakkaidemme tietoa lääkkeistä ja terveellisistä elämäntavoista.

Yliopiston Apteekin arvot

Arvot muistuttavat siitä, mikä meille on tärkeää. Arvot vakauttavat toimintaa ja ohjaavat toimimaan oikein kaikissa tilanteissa.

Tyytyväinen asiakas

Asiakkaamme arvostaa ystävällistä palvelua, yksilöllistä lääkeneuvontaa ja sitä, että hän saa lääkkeensä heti mukaan.

Osaaminen

Yliopiston Apteekin tärkein menestystekijä on ammattitaitoinen ja osava henkilökunta. Osaamisessa yhdistyvät hyvät ammatilliset tiedot ja taidot sekä kyky kuunnella asiakasta, selvittää hänen tarpeensa ja suositella hänelle sopivia ratkaisuja.

Ilo tehdä töitä yhdessä

Työyhteisön hyvä henki heijastuu kaikkialle. Vaalimme yhdessä tekemi-

sen iloa ja ymmärrämme jokaisen työntekijän merkityksen työyhteisön hyvinvoinnin kehittämisessä ja asiakaspalvelun onnistumisessa.

Avoimuus

Yliopiston Apteekissa tiedotetaan avoimesti kaikista asioista. Vastuu avoimuudesta ja tiedonkulusta on meillä kaikilla.

Edelläkävijä apteekialalla

Toiminnan jatkuva kehittäminen asiakkaiden hyväksi on Yliopiston Apteekille tärkeä asia. Kehitystyö hyödyttää koko apteekki-alaa. Edelläkävijän palveluksessa työskentelee edelläkävijöitä.

Kannattavuus

Yliopiston Apteekin kannattavuus perustuu ketjumaisen toiminnan ja työtapojen jatkuvaan kehittämiseen.

Kannattavassa yrityksessä jokaisen työntekijän työpanos on merkittävä.

Yhteiskuntavastuu

Yliopiston Apteekki haluaa huolehtia työntekijöidensä hyvinvoinnista ja osaamisesta. Toimintatapoja kehitetään jatkuvasti, jotta toiminta on kannattavaa ja työpaikat olisivat turvattuja. Myös ympäristönäkökulmat pyritään huomioimaan päätöksenteossa.

*Asiakaspalvelupäällikkö
Jani Mäntylä opastaa
lääkkeen oikeaa käyttöön.*

Apteekkitoiminnan ydin asiakaspalvelussa

Yliopiston Apteekki on Suomen suurin apteekki, joka palvelee asiakkaita 17 toimipisteessä 12 paikkakunnalla Suomessa. Helsingin Pitäjänmäessä sijaitseva YA-talo vastaa keskitetyistä toiminnoista, kuten lääkevalmistuksesta, talous- ja tietohallinnosta.

Yliopiston Apteekit ovat auki vuoden jokaisena päivänä aamusta iltaan, lukuunottamatta pienimpiä yksiköitä (Helsinki Diakonissalaitos ja Jyväskylä Puistokatu). Apteekki tarjoaa laajan tuotevalikoiman lääkkeitä ja terveyden hoitoon käytettäviä itsehoitotuotteita. Yliopiston Apteekissa pyritään huolehtimaan myös siitä, että asiakas saa aina lääkkeensä heti mukaan.

Tavoitteena lääkehoitojen onnistuminen

Vuonna 2006 Yliopiston Apteekista toimitettiin 4,5 miljoonaa reseptiä, mikä on noin 10 prosenttia Suomessa toimitettujen reseptien kokonaismäärästä. Toimitettujen reseptien määrä kasvoi 2,4 prosenttia edellisestä vuodesta.

Yliopiston Apteekissa pyritään neuvonnalla huolehtimaan siitä, että asiakkaat osaavat käyttää lääkkeitään oikein. Asiakkaiden reseptilääkeostotietojen tallentuessa apteekin rekisteriin, voidaan lääkeneuvonnassa huomioida myös asiakkaiden aikaisempi ostohistoria. Tämä mahdollistaa myös lääkityksen tarkastelun kokonaisuudessaan.

Lääkeneuvonnassa keskitytään erityisesti lääkkeiden oikeaan käyttöön, annosteluun, käyttötarkoituksiin, lääkkeen vaikutustapaan ja mm. siihen miten lääkeshoidon vaikutuksia voi seurata. Asiakkaan ostaessa reseptilääkkeitä varmistutaan myös aina siitä, että lääke sopii käytettäväksi yhdessä aikaisemmin Yliopiston Apteekista hankittujen resepti-

lääkkeiden kanssa. Asiakkaille kerrotaan myös mahdollisista edullisemmista vaihtoehdoista, jos lääke kuuluu lääkeneuvon piiriin.

Sujuva reseptipalvelu on Yliopiston Apteekissa eri ammattikuntien yhteistyötä. Farmaseutin syöttäessä reseptin tietojärjestelmään, tulostuu keräilijälle tieto haettavasta lääkkeestä. Lääke tuodaan farmaseutille, jolloin hän voi keskittyä asiakkaan lääkeneuvontaan. Keräilystä vastaa Yliopiston Apteekissa tekninen henkilökunta. Sujuvan reseptipalvelun edellytys on hyvä varastonhallinta.

Itsehoitolääkkeitä neuvonnalla

Apteekin rooli ja merkitys on kasvanut terveydenhuollossa itsehoitolääkevalikoiman laajenemisen myötä. Nykyisin voidaan useimmat tilapäiset sairaudet hoitaa tai niiden oireita lievittää apteekin myymillä itsehoitolääkkeillä ja farmaseutin antamalla hoito-ohjeilla.

Yliopiston Apteekissa pyritään aina selvittämään asiakkaan oireet ja suosittelemaan vaivaan parasta mahdollista hoitoa. Asiakkaalta pyritään selvittämään myös hänen käytössään olevat muut lääkkeet, jotta itsehoitolääkkeen suositellessa voidaan huomioida mahdolliset haitalliset yhteisvaikutukset. Tarvittaessa asiakas ohjataan lääkäriin. Näin pyritään huolehtimaan siitä, että asiakas saa asianmukaisen hoidon.

Kanta-asiakkuus

Yliopiston Apteekilla oli vuoden 2006 lopussa noin 660 000 kanta-asiakasta. Apteekin tavoitteena on kehittää kanta-asiakkaille lääketurvallisuutta ja lääkeneuvontaa parantavia palveluita. Palveluiden täysi hyödyntäminen edellyttää, että kanta-asiakas keskittää kaikki lääkeshoidonsa Yliopiston Apteekkiin.

Lääkeneuvonnassa käytetään hy-

väksi Yliopiston Apteekin kanta-asiakkaan lääkitystietokantaa. Tietokanta mahdollistaa mm. kattavamman lääkkeiden yhteisvaikutusseurannan. Lisäksi kanta-asiakkaan antamat erityistiedot, kuten allergiat, erityistoivomukset, lääkekorvauksiin liittyvät tiedot ja asiakkaan muut edut voidaan huomioida kaikissa YA:n toimipisteissä.

Apteekissa tapahtuvan palvelun lisäksi Yliopiston Apteekki tarjoaa asiakkailleen tietoa lääkkeitä ja terveyselämäntavoista. Kanta-asiakkaille postitetaan kotiin useita kertoja vuodessa ilmestyvä Apteekin hyllyltä -asiakaslehti, jossa kerrotaan mm. sairauksien hoidosta, resepti- ja itsehoitolääkkeistä, niiden oikeasta käytöstä sekä lääkkeiden hinnoista.

Yliopiston Apteekissa asiakkaiden puhelimitse tapahtuvasta neuvonnasta vastaa YA-talolla sijaitseva Tietopalvelut-yksikkö. Vuonna 2006 vastattiin noin 255 000 puheluun. Tavallisia kysymysten aiheita kanta-asiakkuuteen liittyvien asioiden lisäksi ovat mm. lääkkeiden haitta- ja yhteisvaikutukset. Lintuinfluenssan pelko lisäsi hetkellisesti merkittävästi kysymysten määrää.

Vuoden 2006 aikana kanta-asiakkaiden lääkeshoitoihin liittyvää tiedotusta lisättiin myös kotiin postitettavilla tiedotteilla. Tiedotteita voidaan lähettää, jos asiakkaan lääkeshoitoon tai sen kustannuksiin tulee merkittäviä muutoksia tai asiakkaan käyttämän lääkkeen turvallisuusprofiili muuttuu merkittävästi. Vuonna 2006 asiakkaille tiedotettiin mm. muutoksesta kolesterolilääkkeiden (Lipitor ja Crestor) korvattavuudessa.

Asiakkaiden yksittäisvalmisteet

Asiakkaalle ei aina löydy apteekin tuotevalikoimista sopivaa tuotetta. Tällöin lääkäri voi kirjoittaa reseptin,

Asiakaspalvelupäällikkö Elina Lammi Yliopiston Apteekista Töölöstä.

jonka perusteella lääke valmistetaan asiakkaalle. Yliopiston Apteekissa näiden yksittäislääkkeiden valmistus on keskitetty YA-talon tuotantotiloihin.

Yliopiston Apteekin tuotannossa valmistetaan myös muita lääkkeitä, joita voi ostaa vain Yliopiston Apteekista. Tarvittaessa Yliopiston Apteekki voi joskus valmistaa myös sellaisia lääkkeitä, joiden saatavuus on heikentynyt. Tuotantoon otetaan myös

korvaavia valmisteita markkinoilta poistuneille valmisteille, joille on selkeä käyttäjäkuntansa.

Yliopiston Apteekin laadunvarmistus valvoo mm. raaka-aineiden ja tuotteiden laatua. Yksikkö tarjoaa palveluja myös muille yrityksille ja Yliopiston Apteekin tytäryhtiöille.

Yritysassiakkaat

Yliopiston Apteekissa Tilauspalvelut-yksikkö palvelee keskitetysti yritys-

asiakkaita. Yliopiston Apteekin asiakaina on mm. yksityisiä lääkäri- ja hammaslääkäriasemia, työterveyshuoltoon keskittyneitä yksiköitä ja palvelutaloja.

Yliopiston Apteekin henkilöstö

Yliopiston Apteekin tärkein voimavara on osaava ja asiakasläheinen henkilökunta. Yliopiston Apteekin henkilöstömäärä 2006 oli 945, josta 50 prosenttia oli farmaseutteja, 7 prosenttia proviisoreita ja 43 prosenttia muuta henkilökuntaa.

Farmaseutit vastaavat Yliopiston Apteekissa ensisijaisesti asiakaspalvelusta ja lääkeneuvonnasta. YA-talossa farmaseutit työskentelevät mm. laadunvarmistuksessa, lääkkeenvalmistuksessa, tilauspalveluissa tai tietopalveluissa. Työvoimapalvelun farmaseutit tasaavat toimipisteiden resurssivajetta esimerkiksi koulutusten aikana.

Tekninen henkilökunta vastaa Yliopiston Apteekissa apteekin reseptipalvelun lääkekeräilystä, kassapalvelusta ja palveluvalinnan hyllyjen ylläpidosta. Lisäksi tekninen henkilökunta tilaa tuotteet varastoon. Useissa toimipisteissä työvuorojen suunnittelu esimiesten ohjeiden mukaan ja laskutus kuuluvat tekniselle henkilökunnalle.

Proviisorit työskentelevät Yliopiston Apteekissa asiantuntija- tai esimiestehtävissä. Asiakaspalveluproviisorit ovat mukana apteekin asiakaspalvelutyössä ja tukevat farmaseutteja työssään. Asiakaspalvelupäälliköt toimivat apteekin esimiehinä ja vastaavat asiakaspalvelun johtamisesta apteekinhoitajan tukena. Myös apteekinhoitajat ovat koulutukseltaan proviisoreita.

YA-talossa työskentelee henkilökuntaa laadunvarmistuksessa, tuotannossa, materiaalihallinnossa, tilauspalveluissa sekä muissa keskitehtävissä toiminnossa, kuten talous- ja tietohallinnossa. Yliopiston Apteekin markkinointi, viestintä ja koulutus hoidetaan keskitetysti.

Henkilöstöstrategia

Yliopiston Apteekki aloitti vuoden 2006 aikana henkilöstöstrategian laadinnan. Strategia valmistuu vuoden 2007 aikana. Henkilöstöstrategiassa määritellään ne tekijät, joihin kiinnitetään huomiota Yliopiston Apteekin henkilöstöjohtamisessa.

Apteekin menestyksen kannalta henkilöstö on keskeisessä roolissa. Asiakaspalvelun laatu, työn tehokkuus ja toiminnan sujavuus perustuvat henkilökunnan tietotaitoon ja osaamiseen, työssä viihtymiseen sekä hyvinvointiin. Yliopiston Apteekki tarvitsee osaavaa ja motivoitunutta henkilökuntaa. Apteekki panostaa erityisesti henkilökunnan koulutukseen, koska henkilökunnan sitoutuminen ja pitkäaikaiset työsuhteet ovat asiakaspalvelun kehittämisen keskeisimpiä resursseja.

Yliopiston Apteekin arvoihin kuuluu työntekijöistä huolehtiminen. Apteekin henkilöstöstrategian mukaan työntekijöillä pitää olla mahdollisuus tehdä työnsä hyvin ja

mahdollisuus työssä kehittymiseen. Esimiehillä on keskeinen rooli hyvän työyhteisön rakentamisessa. Lisäksi työntekijällä on oltava mahdollisuus tasapainoiseen elämään myös työn ulkopuolella.

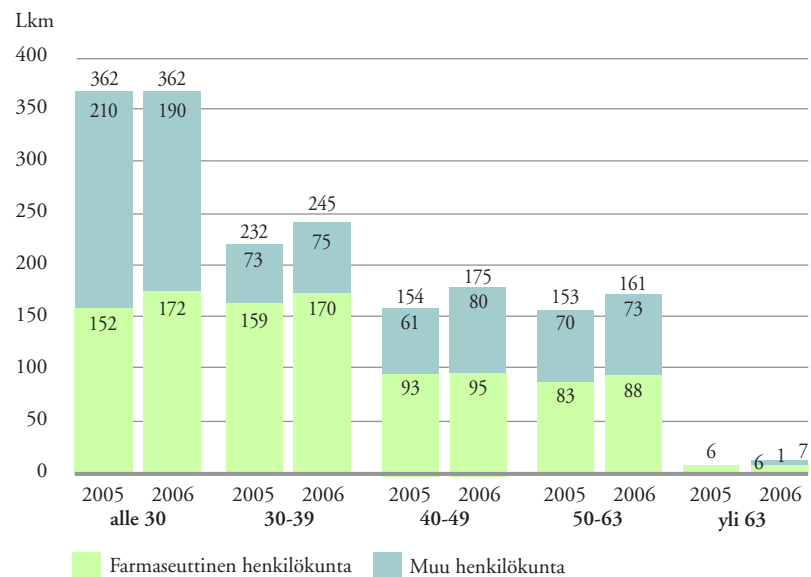
Vastavuoroisesti henkilöstöstrategiassa odotetaan, että jokainen työntekijä tekee työnsä hyvin ja tunnollisesti sovitujen sääntöjen mukaan.

Lisäksi henkilöstöstrategiassa määritellään apteekin arvojen mukaisesti, miten uusi työntekijä perehdytetään työhönsä, miten henkilökuntaa tuetaan työssä kehittymisessä, miten apteekki huolehtii työntekijöidensä jaksamisesta ja turvallisuudesta, sekä miten työntekijää tuetaan ennen eläkkeelle jäämistä.

Henkilöstörakenne ja muutokset

Vuoden 2006 lopussa Yliopiston Apteekin henkilöstöstä oli farmaseutteja 472 (50 %), proviisoreita 66 (7 %) ja muuta henkilökuntaa 407 (43 %). Muuhun henkilökuntaan kuuluvat sekä tekniset työntekijät että toimi-

Yliopiston Apteekin työntekijöiden ikäjakauma (2005-2006)

henkilöt, joilla ei ole farmaseuttista koulutusta.

Vakituisia työsuhteita oli 822 (87 %) ja määräaikaista 123 (13 %). Kokoaikaista oli 529 (56 %) ja osa-aikaista 416 (44 %). Määräaikaisten työsuhteiden määrään vaikuttaa mm. farmasian opiskelijoiden harjoittelu-

jaksot Yliopiston Apteekissa sekä iltatöitä tekevien opiskelijoiden työsuhteet.

Yliopiston Apteekki pyrkii tukemaan henkilökunnan työelämän ja työn ulkopuolisen elämän tasa-painottamista, mikä vaikuttaa osa-aikaisten työsuhteiden määrään.

Osa-aikatyön valitsevat usein pienten lasten vanhemmat, ikääntyneitä vanhempiaan hoitavat, muualla opiskelevat ja ikääntyneemmät työntekijät. Osa-aikaisuus on aina työntekijän oma valinta.

Yliopiston Apteekki on monikulttuurinen työpaikka. Asiakaspalvelupäällikkö Martina Suominen (vas.), tekninen Joy Kanerva, tekninen Hilkka Eremenko, johtava proviisori Anne Hietala, tekninen Senait Mesghenna, farmaseutti Tuula Toivola ja tekninen Merike Priüs palvelevat asiakkaita Yliopiston Apteekissa Helsingin keskustassa.

Palkat ja palkitseminen

Vuonna 2006 Yliopiston Apteekin henkilöstökulut olivat 28,8 miljoonaa euroa (+1,4 %), josta palkkoja oli 23,2 miljoonaa euroa, muita henkilöstösivukuluja 1,5 miljoonaa euroa sekä eläke- ja sosiaalivakuutusmaksuja 4,1 miljoonaa euroa.

Yliopiston Apteekissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, jossa henkilökunnalle maksettava tulospalkkio määritellään vuosittain tulosmatrinsien avulla.

Tulospalkkiojärjestelmän tavoitteena on ohjata toimintaa tulospalkkiokriteerin avulla apteekin kannalta kulloinkin keskeisiin toiminnallisiin tavoitteisiin. Yliopiston Apteekin ylin johto määrittelee tulospalkkiokriteerit vuoden alussa. Vuodelta 2006 tulospalkkio päätettiin poikkeuksellisesti maksaa apteekin koko henkilökunnalle. Maksettu tulospalkkio oli vähintään kaksi prosenttia palkkion saajan vuosiansiosta.

Vuonna 2006 Yliopiston Apteekissa päätettiin myös jatkaa henkilökohtaisen kannustepalkkion myöntämistä yksittäisille työntekijöille. Apteekkari päättää palkkion myöntämisestä työntekijälle oman lähiesimiehen esityksen perusteella. Henkilökohtainen kannustepalkkio koskee esimiehiä lukuun ottamatta apteekin koko henkilökuntaa. Kannustepalkkio on tulossidonnainen siten, että päätös sen jakamisesta on sidottu Yliopiston Apteekin käyttökatteen.

Kannustepalkkiolla palkitaan hyvistä suorituksista henkilöitä, jotka tekevät Yliopiston Apteekin hyväksi selvästi muita enemmän. Vuonna 2006 henkilökohtaisen kannustepalkkion sai 45 henkilöä. Kannustepalkkio oli saajan kahden viikon palkan suuruinen.

Henkilöstöjohtaminen

Hyvällä esimiestyöllä voidaan merkittäväällä tavalla vaikuttaa työilmapiiriin, asiakaspalvelun laatuun, työn sujuvuuteen, henkilökunnan kehittämiseen ja sovittujen toimintatapojen jalkauttamiseen organisaatiossa. Yliopiston Apteekissa on panostettu erityisesti esimiesten koulutukseen ja johtamisen kehittämiseen. Esimiesten laajamittainen koulutus aloitettiin 2001.

Syksyllä 2006 täydennettiin esimiesten koulutusta aloittamalla yhteistyössä Paasonen Koulutuspalvelut Oy:n kanssa Yliopiston Apteekille räätälöity koulutus, joka pohjautuu Kaupan esimiehen erikoisammattitutkintoon (YA-EAT). Lisäksi esimiehet saivat kehittymisensä tueksi palautetta työstään lähialaisilta, kollegoilta ja esimieheltä.

Koko henkilöstö kuuluu säännöllisten kehityskeskustelujen piiriin. Isoissa toimipisteissä on käytössä lähiesimieskäytäntö. Kukin esimies käy kehityskeskustelut omien lähialaistensa kanssa. Keskusteluissa keskitytään erityisesti työn haasteisiin ja niistä selviämiseen sekä mahdolliseen koulutustarpeeseen.

Henkilöstön osaaminen ja kehittäminen

Uusien työntekijöiden perehdytyksessä luodaan pohja työtehtävien menestykselliseen hoitamiseen. Perehdytysvaiheessa käydään läpi mm. asiakaspalvelun perusteet, apteekin toimintatavat, tutustutaan oman yksikön toimintaan ja perehdytyspäivillä YA-talolla keskitettyihin toimintoihin.

Perehdytykseen kuuluu lisäksi oman työtehtävän edellyttämää koulutusta. YA-Akatemia vastaa Yliopiston Apteekin henkilökunnan koulutuksesta. Koulutusta toteutetaan sekä lähiopetuspäivinä että paikallises-

ti omassa toimipisteessä sähköisen YA-kanavan välityksellä. Lisäksi henkilökunnalle tarjotaan mahdollisuus muutamiin ammattilehtitilauksiin.

Vuoden 2006 aikana käynnistettiin urapolku-ajatteluun perustuvan koulutuksen suunnittelu ja toteutus. Peruskoulutuksen jälkeen työntekijän on mahdollista hakeutua pidempikestoisiin urapolkukoulutuksiin. Urapolkujen avulla työntekijän tavoitteena on 1-3 vuodessa kehittyä jonkun aihealueen erityisasiantuntijaksi.

YA-LPT (liiketalouden perustutkinto) on tarkoitettu ensisijaisesti teknisen henkilökunnan ja YA-talon sopivissa työtehtävissä toimivien henkilöiden urapolkukoulutukseksi. Sisältö on räätälöity Yliopiston Apteekille virallisen liiketalouden perustutkinnon (merkonomi) pohjalta. Osallistujat saavat koulutuksen päätteeksi tutkintotodistuksen liiketalouden perustutkinnosta. Ensimmäiset YA-LPT -kurssit alkavat keväällä 2007. Tutkinnon suorittaminen kestää noin 1,5 vuotta.

YA-AFT (asiantuntijafarmaseuttitutkinto) on YA-Akatemian tarjoama urapolkukoulutus farmaseuttiselle henkilökunnalle. Jatkossa farmaseutilla on mahdollisuus suorittaa YA:n oma asiantuntijafarmaseutin tutkinto (YA-AFT), joka sisältää koulutuspäivien lisäksi myös tenttejä sekä loppuyön. YA-AFT käynnistyy vuoden 2007 aikana vaiheittain. Aihealueina ovat mm. astma ja allergia, diabetes, eläinten hoito, itsehoito ja geriatrria.

YA-EAT (kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto) on tarkoitettu esimiehille, jotka haluavat syventää johtamistaitojaan. Tutkinnon tavoitteena on antaa valmiudet toimia apteekinhoitajana tai YA-talossa yksikön esimiehenä. Tutkinto sisältää mm. strategia- ja talouskoulutusta, henkilöstöjohtamista sekä omaan

työhön liittyvän kehittämisprojektin. Sisältö on räätälöity Yliopiston Apteekille virallisen kaupan esimiehen erikoisammattitutkinnon pohjalta. Tutkinnon suorittaminen kestää 1,5 vuotta. Ensimmäinen YA-EAT koulutus alkoi syksyllä 2006.

Työhyvinvointi

Yliopiston Apteekki on seurannut säännöllisesti henkilökunnan työtyytyväisyyttä sekä omilla tutkimuksillaan että osallistumalla Suomen parhaat työpaikat tutkimukseen. Vuonna 2006 Yliopiston Apteekki sijoitui tutkimuksessa suurten, yli 500 hengen, organisaatioiden sarjan toiseksi. Vuosina 2004 ja 2005 Yliopiston Apteekki sijoittui omissa sarjassaan ensimmäiseksi.

Tutkimus perustuu henkilöstölle tehtyyn kyselyyn ja organisaation toimittamaan tausta-aineistoon. Henkilöstölle tehtyyn kyselyyn vastasi Yliopiston Apteekissa hieman yli puolet henkilökunnasta. Tutkimuksen mukaan Yliopiston Apteekin vahvuuksia olivat mm. avoin viestintä, koulutus ja työn tekemisen edellytysten tarjoaminen, tasa-arvoisuus ja ylpeys omasta työstä.

Vuoden 2007 alussa toteutetaan Yliopiston Apteekin oma työtyytyväisyys- ja -ilmapiiritutkimus. Tutkimuksen tuloksia tullaan vertaamaan aikaisemmin toteutettuihin vastaaviin tutkimuksiin.

Työhyvinvointi ja kuntoutus

Työhyvinvointia edistetään Yliopiston Apteekissa toimipisteiden käytössä olevalla Tyky-rahalla, joka on tarkoitettu työhyvinvointia edistäviin toimiin. Toimipisteet ovat käyttäneet tätä rahaa mm. henkilökunnan liikuntaharrastusten tukemiseen sekä yhteisiin liikuntatapahtumiin.

Yliopiston Apteekki pyrki tukemaan myös työhyvinvoinnin kannal-

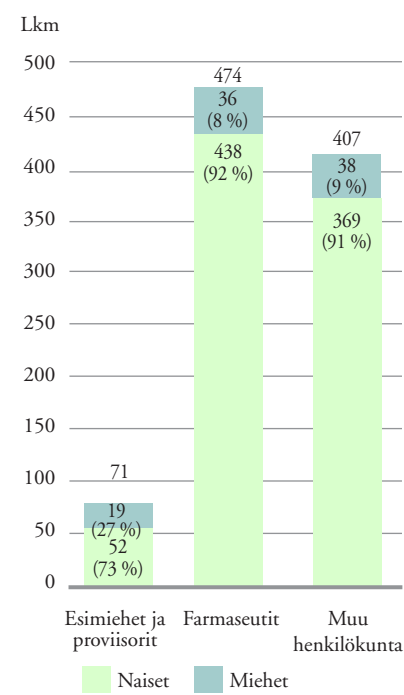
ta erityisen tuen tarpeessa olevaa henkilökuntaa. Henkilökunnalle on tarjottu mahdollisuus osallistua Kelan tukemaan ASLAK-kuntoutukseen. ASLAK-kurssin tavoitteena on mm. fyysisen ja psykososiaalisen hyvinvoinnin vahvistaminen, laaja-alaisen työkyvyn säilyminen sekä omaan ja työyhteisön hyvinvointiin vaikuttaminen. Yliopiston Apteekista kymmenen työntekijää osallistui ASLAK-kurssille vuonna 2006.

Työterveys ja turvallisuus

Yliopiston Apteekin työterveystyön tavoitteena on ylläpitää henkilökunnan hyvää työterveyttä ja -kykyä. Lisäksi halutaan tukea henkilökunnan sairaudenhoitoa.

Yliopiston Apteekki tarjoaa työntekijöilleen yleislääkäritasaisen avosairaanhoidon tietyin rajoituksin. Lisäksi työntekijä saa yleislääkärin tai konsultoivan erikoislääkärin määräämät, sairauden toteamiseksi tarpeel-

Naisten ja miesten sijoittuminen eri tehtäviin (2006)

iset tutkimukset maksutta. Vuonna 2007 työterveyshuoltoa laajennetaan siten, että työnantaja korvaa myös työterveyslääkärin läheteellä erikoislääkärikonsultaatiot, silloin kun se on sairauden hoidon kannalta välttämätöntä.

Henkilöstön työterveyttä seurataan ja ehkäisevää terveydenhoitoa toteutetaan Yliopiston Apteekin tarjoamalla terveystarkastuksilla.

Sairauspoissaolojen määrän systemaattinen seuranta aloitetaan vuonna 2007.

Tasa-arvo

Yliopiston Apteekin tasa-arvosuunnitelma valmistui vuoden 2006 lopussa. Tasa-arvosuunnitelman tavoitteena on, että naiset ja miehet ovat samanlaisissa tehtävissä palkkauksellisesti tasa-arvoisia ja heidän mahdollisuutensa tulla valituksi Yliopiston Apteekin erilaisiin tehtäviin ovat sukupuolesta riippumattomat. Yliopiston Apteekissa kohdellaan kaikkia rodusta ja uskonnosta riippumatta tasavertaisesti.

Tehtyjen selvitysten perusteella naisten ja miesten välinen tasa-arvo toteutuu hyvin Yliopiston Apteekissa. Alan työvoiman sukupuolijakamasta johtuen työntekijöistä on huomattavan suuri osuus naisia, mutta rekrytoinnissa pyritään huolehtimaan siitä, että tehtäviin hakeutuu kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Yliopiston Apteekin toimipisteissä naisten osuus on 92 prosenttia ja YA-talolla 80 prosenttia.

Tavoitteena on, että Yliopiston Apteekissa työntekijöitä johdetaan tasapuolisesti sukupuolesta riippumatta. Kaikille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen ja urala etenemiseen.

Esimiehistä ja proviisoreista miehet saivat 13 prosenttia parempaa, farmaseuteista viisi prosenttia parem-

paa ja muusta henkilökunnasta kolme prosenttia parempaa palkkaa. Esimiesten suurempi palkkaero selittyy mm. sillä, että suurempi osuus miehistä kuin naisista työskentelee apteekinhoitajana ja johtotehtävissä.

Vuodelta 2006 henkilökohtaisen kannustepalkkion saajista oli naisia 89 prosenttia ja miehiä 11 prosenttia. Yhteensä saajia oli 45.

Yliopiston Apteekilla on pitkät aukioloajat, mutta perhe-elämän ja työelämän yhteensovittamista parannetaan mahdollisuuksien mukaan mm. hyväksymällä lyhyempi työaika tai työvuorojärjestelyillä. Perhepäältä työhön palaaville tarjotaan samanlainen perehdytys kuin uusille työntekijöille.

Ikääntyvien työntekijöiden työssä jaksamista tuetaan järjestämällä mahdollisuuksia kuntoutukseen, osa-aika eläkkeeseen tai lyhennettyyn työaikaan. Mahdollisuuksien mukaan pyritään järjestämään työvuorot sellaisiksi, että työstä palautumisaika jää tarvittavan pitkäksi.

Toiminta Virossa ja Venäjällä

YA Ülikooli Apteek on muutamassa vuodessa vakiinnuttanut asemansa erityisesti Tallinnan alueella Virossa. Toimintaa on viime vuonna laajennettu voimakkaasti. Pietarissa Universitetskaja Aptekalla on takana ensimmäinen täysi toimintavuosi. Toiminnan aloittaminen on ollut Venäjällä huomattavasti Virossa haastavampaa.

Ülikooli Apteek

Yliopiston Apteekin tytäryhtiöllä on Virossa yhdeksän apteekkia. YA Ülikooli Apteekista kaksi sijaitsee Tallinnassa ja loput Haapsalussa, Pärnussa, Narvassa, Kuressaaressa, Tartossa ja Viljandissa. Viljandin apteekilla on sivuapteekki Mustlassa. Työntekijöitä oli vuoden lopussa 80.

Yliopiston Apteekin palvelukonsepti on saanut hyvän jalansijan Virossa. Työvoimatilanne on hyvä ja Tallinnassa YA Ülikooli Apteek -nimi on vakiinnuttanut asemansa.

Vuoden 2006 alussa Virossa tuli voimaan laki, joka rajoittaa uusien apteekkien perustamista. Yliopiston Apteekki sai hankittua ennen lain voimaantuloa suurimman osan tarvitsemista apteekkiluvista, mutta tavoitteena on hankkia vielä uusia lupia kuluvan vuoden aikana.

Virossa Yliopiston Apteekki saavutti vuodelle 2006 asetetut tavoitteensa ja uusien apteekkien avaamiseen liittyneistä investoinneista huolimatta toiminta on ollut kannattavaa. Kuluvan vuoden suurimpia haasteita on käynnistää ketjumaisempaan toimintaan tähtäävät toimenpiteet.

Virossa otetaan vuoden 2007 aikana käyttöön sähköinen lääkemääräys. Virossa saatu kokemus sähköisestä asioinnista edesauttaa omalta osaltaan kehittämään myös Suomen toimintoja.

Universitetskaja Apteka

Pietarissa Universitetskaja Aptekat sijaitsevat Kauppakeskus Sennajassa,

Garden Cityssä Lahdassa ja Piterissä Tipanovalla. Vuoden lopussa Universitetskaja Aptekalla oli 36 työntekijää.

Venäjällä apteekkien perustaminen on vapaata. Tyypillisesti apteekit ovat pieniä ja niitä on paljon. Alalla toimii useita suuria ketjuja, joista Pietarin alueella toimii neljä. Universitetskaja Apteka on ensimmäinen ulkomaalaisomistuksessa oleva apteekki Pietarin alueella.

Universitetskaja Apteka poikkeaa muista apteekkeista sekä myymälästä toimintakonseptinsa suhteen. Yliopiston Apteekki pyrkii erottautumaan Venäjällä hyvällä palvelulla, lääkeneuvonnalla sekä luotettavuudella. Sennajan kauppakeskuksessa toteutetussa asiakastutkimuksessa Universitetskaja Apteka sai parhaan arvioinnin asiakaspalvelunsa laadusta. Tutkimuksessa verrattiin kauppakeskuksessa toimivien liikkeiden palvelua toisiinsa.

Lääkeväärennökset on yksi Venäjän lääkehuollon suurimpia haasteita. Universitetskaja Aptekan keskeisenä tavoitteena on huolehtia siitä, että myytävät lääkkeet olisivat luotettavia. Tämä voidaan varmistaa mm. hankkimalla tuotteet luotetta-

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paula Lehtomäki vieraili Universitetskaja Aptekassa kesällä 2006.

vista lääketukkuliikkeistä. Viranomaiset ovat aikaisemmin puuttuneet väärennöksiin tiedottamalla havaituista tapauksista. Kuluvan vuoden aikana viranomaiset puuttuvat lisäksi väärennösten myyntiin mm. apteekkitarkastuksilla.

Vuoden 2006 lopulla Venäjällä tuli voimaan laki, joka estää ulkomaalaisten toiminnan sekä lääkkeettä alkoholikaupassa. Lain tavoitteena oli lopettaa lääkkeiden ja alkoholin katukauppa. Laki hankaloitti kuitenkin myös Universitetskaja Aptekan toimintaa merkittävästi, mutta sen vaikutuksia apteekin toimintaan tulevaisuudessa on vaikea vielä arvioida.

Venäjällä ollaan vuoden 2007 aikana ottamassa käyttöön lääkekorvausjärjestelmä, jossa työssä käyville korvattaisiin puolet lääkekuluista. Sotainvalidit ja -veteraanit saavat lääkkeensä edelleen ilmaiseksi.

Kuluvan vuoden aikana Universitetskaja Aptekan tavoitteena on käynnistää ketjumaisempaan toimintaan tähtäävät kehityshankkeet ja lisätä markkinoinnin määrää. Myymälä- ja toimintakonseptia hiotaan edelleen.

Yliopiston Apteekin ympäristösuunnitelma

Yliopiston Apteekille laadittiin ympäristöstrategia vuoden 2006 aikana. Ympäristönäkökulmien huomioiminen apteekin omassa toiminnassa on osa Yliopiston Apteekin yhteiskuntavastuuhankkeita. Ympäristöstrategian mukaisten tavoitteiden toteuttaminen aloitettiin vuonna 2007.

Lääkejätteet

Lääkejätteellä tarkoitetaan tässä asiakkaiden käyttämättä jääneitä tai vanhentuneita lääkkeitä. Lääkkeet ovat ongelmajätettä, joten niiden oikea hävitystapa on palauttaa ne apteekkiin, josta ne toimitetaan asianmukaisesti hävitettäväksi. Suomessa apteekit keräävät asiakkaiden palauttaman lääkejätteen ja kunnat vastaavat niiden hävittämisestä aiheutuviesta kuluista. Yliopiston Apteekin toimipisteisiin palautetaan vuosittain noin 12 000 kiloa lääkejätettä

Osana ympäristöstrategiaa selvitettiin Yliopiston Apteekkiin asiakkailta kertyvän lääkejätteen määrää, pyrittiin arvioimaan paljonko lääkejätettä jää palautumatta apteekkeihin sekä suunniteltiin toimenpiteitä lääkejätteen oikean hävityksen lisäämiseksi.

Kaatopaikoille ja jätevedenpuhdistamoihin päätyvän lääkejätteen määrän arvioimiseksi tehtiin asiakaskysely, jossa selvitettiin sitä, kuinka moni palauttaa käyttämättömäksi jääneet ja vanhentuneet lääkkeet apteekkiin. Toisaalta selvitettiin sitä, kuinka moni hävittää ne sekajätteen mukana tai viemäreiden kautta.

Selvityksestä kävi ilmi, että lääkejätteen palautti apteekkiin noin 64 prosenttia asiakkaista. Vastanneista noin 17 prosenttia sanoi hävittävänsä lääkkeet sekajätteen mukana ja 15 prosenttia viemäreiden kautta. Kyselyn perusteella tehtiin karkea arvio, että näin luontoon voisi päätyä Yliopiston Apteekin asiakkailta lääkejätettä noin 6100 kiloa vuodessa. Yliopiston Apteekin noin 10 prosentin markkinaosuuden huomioiden voidaan arvioida, että Suomessa päätyy vuosittain kaatopaikoille noin 32 000 kiloa ja jätevedenpuhdistamoihin 29 000 kiloa lääkejätettä. Luvut ovat vain karkeita arvioita, mutta osoittavat huolestuttavalla tavalla sen, että tiedotusta lääkejätteiden oikeasta hävitystavasta on lisättävä.

Yliopiston Apteekki järjestää jatkossa kahdesti vuodessa lääkejättekampanjan, johon kuuluu asiakkaiden tietämyksen lisääminen lääkejätteen oikeasta hävitystavasta ja lääkejätteen vaaroista kotona ja luonnossa. Kampanja pilotoitiin syksyllä 2006 Yliopiston Apteekin Porin toimipisteessä.

Ympäristösuunnitelma ja tavoitteet

Yliopiston Apteekin ympäristöstrategiassa kiinnitetään huomioita useisiin alueisiin apteekin omassa toiminnassa. Strategiasta on johdettu vuodelle 2007 tavoitteita, joihin apteekin johto on sitoutunut.

Vuoden 2007 aikana pyritään lisäämään toimipisteiden jätteiden

lajittelua siten, että lajittelussa käytetään hyödyksi kaikki kiinteistöjen tarjoamat lajittelujakeet. YA-talolla jätteen määrää vähennetään poistamalla käytöstä kertakäyttöastiat ja korvaamalla ne kestoastioilla.

Oman tuotannon lääkepäästöjä pyritään kartoittamaan järjestämällä lääketuotannossa ympäristömittaukset, joilla kartoitetaan päästöjä ulkoilmaan ja viemäriverkostoon.

Lisäksi Yliopiston Apteekki pyrkii suosimaan omassa toiminnassaan ympäristöystävällisiä ja –merkittyjä tuotteita. Apteekin julkaisemien lehtien, Uniikki-henkilöstölehti ja Apteekin hyllyltä –asiakaslehti, painoprosessit ja painopaperit ovat jo ympäristömerkittyjä. Lehdissä olisi mahdollisuus käyttää Pohjoismaista ympäristömerkkiä eli joutsenmerkkiä. Pohjoismaisen ympäristömerkinnän tavoitteena on ohjata kulutusta ja tuotteiden valmistusta ympäristöä säästävempään suuntaan. Lisäksi Yliopiston Apteekin muovikasien materiaali vaihdetaan ympäristöystävällisempään uusiomuoviin.

Yliopiston Apteekki haluaa omalla ympäristötoiminnallaan vähentää lääkejättemääriä luonnossa sekä huomioida muussakin toiminnassaan ympäristöön liittyviä näkökulmia. Kaikkia hankkeita ja tavoitteita ei pystytä toteuttamaan välittömästi, mutta apteekki pyrkii kehittämään toimintaansa oikeaan, vielä ympäristöystävällisempään suuntaan.

Yliopiston Apteekki tieteen tukena: Sosiaalifarmasia ja lääkkeen yhteiskunnallinen merkitys

Sosiaalifarmasia on yhteiskuntaa ja lääkehuoltoa tutkiva tieteenala, jossa yhdistyvät kansanterveystieteen, sosiologian, käyttäytymistieteiden tai esimerkiksi taloustieteiden näkökulmat. Se perehdyttää lääkehuollon kehitykseen ja rakenteeseen sekä lääkehuollon toimintoihin palveluja tuottavana kokonaisuutena. Tieteenala tutkii lääkkeiden käyttöön vaikuttavia tekijöitä yksilö- ja yhteistötasolla. Lääkkeiden kulutus, lääkkeiden käytön ongelmat, lääkeneuvonta, lääkemarkkinat ja lääkkeiden kustannusvaikuttavuus kuuluvat sosiaalifarmasian tutkimusten piiriin.

Yliopiston Apteekki lahjoitti sosiaalifarmasian professuurin Helsingin yliopiston farmasian laitokselle vuonna 2003. Muualla Suomessa tieteenalaa on tutkittu Kuopion yliopiston farmaseuttisessa tiedekunnassa 1970-luvulta lähtien. Myös Åbo Akademiassa on alan professuuri.

Tieteen juuret ovat Yhdysvalloissa, missä 1970-luvulla taloustieteilijät havahtuivat siihen, kuinka suurella osalla sairaaloihin tulevien potilaiden sairauksien taustalla oli lääkkeiden haitta- tai yhteisvaikutukset. Euroopassa Pohjoismaat, Hollanti ja Iso-Britannia ovat sosiaalifarmasian vahvoja alueita.

Sosiaalifarmasian synnyn taustalla on myös apteekkitoiminnan muutos – entisestä lääkkeiden valmistus- ja vähittäisjälkelupaikasta on tullut oleellinen osa terveydenhuoltojärjestelmää. Suomessa vielä 1970-luvulla voimassa olleen lainsäädännön mukaan apteekeissa saatiin kertoa lääkkeistä ainoastaan, jos asiakas kysyi jotain. Vuonna 1983 apteekit velvoitettiin aktiivisesti neuvomaan asiakkaita. Viimeisen 20 vuoden aikana apteekeissa annettava lääkeneuvonta on lisääntynyt ja välineet neuvonnan tarjoamiseen ovat kehitty-

neet. Aikaisemmin lääkeneuvonta oli pääasiassa lääkäreiden tehtävä, mutta tänä päivänä apteekit ovat nousseet myös keskeiseksi tiedonlähteeksi.

Turvallisempaa lääkitystä ja parempaa apteekkipalvelua

2000-luvulle tultaessa oli siis selvä tarve tieteelle ja opetukselle, joka tarkastelisi lääkehuoltoa ja apteekkitoimintaa tieteellisesti ja toisaalta kehittäisi myös apteekkien asiakaspalvelua. Sosiaalifarmasian koulutuksen keskeisiksi osatekijöiksi ovat muodostuneet apteekkien tulevan henkilöstön tietotaito lääkeneuvonnassa ja lääkehoidon seurannassa, lääkkeiden ja lääkehuoltopalvelujen merkitys kansanterveydessä ja potilasturvallisuudessa, lainsäädännön ja hallinnollisten määräysten tunteminen, terveys- ja lääkepolitiikka ja terveystaloudelliset kysymykset. Tämä on tarkoittanut mm. johtamisen ja viestinnän taitojen sisällyttämistä opintoihin.

Sosiaalifarmasian professorina aloitti vuoden 2004 alussa farmasian tohtori Marja Airaksinen. Hänen lisäksi osastolla työskentelee viisi työntekijää, aktiivisia jatko-opiskelijoita on noin 20. Vuonna 2006 osasto toteutti 3245 opintoviikkoa koulutusta. Pro gradu – tutkielmia osastolta valmistuu vuosittain 7-9 kappaletta.

Sosiaalifarmasian osasto osallistuu aktiivisesti kansainväliseen tieteelliseen yhteistyöhön ja opiskelijavaihtoon mm. GRIPP-yhteistyöverkoston (Global Research Institute of Pharmacy Practice) kautta. Tutkimusyhteistyötä tehdään myös FIP:in (International Pharmaceutical Federation) ja farmasian opiskelijoiden maailmanjärjestön (IPSF) kanssa sekä muiden yliopistojen sosiaalifarmasian tutkijoiden kanssa (mm. Baltimoren yliopisto).

Tutkimusta lääketurvallisuuden lisäämiseksi

Osaston keskeisimpiä tutkimushankkeita ovat tällä hetkellä lääkitysturvallisuus sekä asiakkaiden, erityisesti masennuspotilaiden, saama lääkeinformaatio apteekeissa. Lisäksi sosiaalifarmasian tutkimusprojekteissa tarkastellaan apteekkipalveluita, kuten lääkehoidon kokonaisarviointia, ja urheilijoiden lääkkeiden käyttöä.

Vuonna 2000-2004 professori Airaksinen oli mukana mm. suomalaisessa TIPPA-projektissa, jonka tavoitteena oli parantaa apteekista annettavan lääkeneuvonnan laatua. TIPPA-projektin jatkohankkeena sosiaalifarmasian osasto on ollut kehittämässä lääkehoidon kokonaisarviointipalvelua. Osasto on ollut mukana myös toteuttamassa Stakesin ja Lääkehoidon kehittämiskeskus Rohdon julkaisemaa Potilas- ja lääkehoidon turvallisuussanastoa.

Onnistunut lääkehoito tuo säästöjä

Lääkehoidon kustannukset ovat kasvaneet nopeammin kuin kansantulo, mikä on aiheuttanut ongelman lääkkeiden käyttäjille, terveydenhuololle ja sairausvakuutusjärjestelmälle. Lääkekustannuksia kasvattavat mm. ikääntyvän väestön lisääntyneen lääkemyönteisen tulo markkinoille.

Uusien lääkkeiden kustannusvaikuttavuutta koko terveydenhuoltoon pyritään arvioimaan mm. selvittämällä lääkkeen vaikutusta muihin hoitokustannuksiin ja vertaamalla uutta lääkettä jo käytössä oleviin lääkehoitoihin. Tämän seurauksena on viimeisten vuosikymmenien aikana taloustieteiden, farmaseuttisten tieteiden ja lääketieteen liittymäkoh-

Professori Marja Airaksinen (kuva oikealla) johtaa sosiaalifarmasian tutkimusta ja opetusta Helsingin yliopistossa. Sosiaalifarmasian osaston henkilökuntaa (kuva vasemmalla): Marika Pohjanoksa-Mäntylä (vas.), Eeva-Katri Kumpula, Marja Airaksinen (prof.), Henna Halonen, Maaret Varunki, Antti Alaranta ja Ville Aalto-Setälä (prof.).

taan syntynyt uusi tiede, farmakoekonomia.

Yliopiston Apteekki lahjoitti 250-juhlavuotensa kunniaksi vuonna 2005 sosiaalifarmasian osastolle myös toisen professuurin, farmakoekonomian. Farmakoekonomia tämän hetkiset tutkimusprojektit koskevat lääkemarkkinoiden hintakilpailua ja lääkemarkkinoiden toimivuutta. Virkaa hoitavana professorina toimii dosentti, KTT Ville Aalto-Setälä. Osasto sai helmikuussa 2007 myös ensimmäisen lääkopolitiikan ja farmakoekonomian dosentin, prof. Alan Lylesin Baltimoren yliopistosta.

YLIOPISTON APTEEKIN 250-VUOTISAPURAHAT SOSIAALIFARMASIAN TUTKIMUKSIIN

Yliopiston Apteekki myönsi viime vuonna kaksi 16 000 euron apurahaa sosiaalifarmasian väitöskirjatutkimukseen.

Proviisoriposkeliija Carita Lindén tarkastelee lääkitysketjun niitä osa-alueita, jotka ovat erityisen herkkiä lääkityspoikkeamille heikentäen siten lääkitysturvallisuutta. Näitä ovat mm. lääkkeen väärä valinta, väärä annostelu, vääränlainen lääkeinformaatio tai apteekissa lääkkeen toimittamiseen liittyvät ongelmat.

Vastaavasti proviisori Minna Väänänen selvittää väitöskirjatyösään apteekkijärjestelmän vaikutuksia lääkkeiden käyttöön ja lääkehoidon tarkoituksenmukaisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään, miten erot kahden EU-maan, Suomen ja Espanjan, apteekkijärjestelmien välillä vaikuttavat lääkkeiden käyttöön, lääkehoidon tarkoituksenmukaisuuteen ja lääkehoidon onnistumiseen.

*Yliopiston Apteekin hallitus
Jari Kokkonen (vas.), Juba Korppi-Tommola, Riitta-Mari Tulamo, Marja Airaksinen, Ilkka Niiniluoto, Olli Mäenpää (hallituksen puheenjohtaja), Eija Kalso ja Ilkka Hyvärinen.*

Yliopiston Apteekki on Helsingin yliopiston omistama apteekki, joka harjoittaa apteekkitoimintaa Suomessa. Yliopiston Apteekilla on Suomessa sen toimintaa tukevia tytäryhtiöitä. Lisäksi sen tytäryhtiöillä on apteekkitoimintaa Virossa ja Venäjällä. Yliopiston Apteekista ja sen tytäryhtiöistä on laadittu konsernitilinpäätös.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Keskeisin Yliopiston Apteekin toimintaan tilikaudella vaikuttanut tekijä oli avohoidon lääkemerkkinoiden kasvun pysähtyminen. Tämä johtui korvattavien lääkkeiden tukkuhintojen viiden prosentin leikkauksesta ja muista lääkekulujen kasvua hillitsevistä toimenpiteistä. Vuonna 2003

alkanut lääkevaihto koskee patenttisuojan menettäneitä lääkkeitä. Siinä asiakkaalle vaihdetaan apteekissa edullisin lääkevalmiste. Lääkevaihdon piiriin tuli uusia lääkkeitä vuonna 2006.

Vuonna 2006 toteutettiin lääkelainsäädännön muutokset, jotka merkitsivät ostoalennusten loppumista, nikotiinikorvaustuotteiden myynnin siirtymistä myös päivittäistavara-kauppaan ja Yliopiston Apteekin aseman vaikeutumista lääkkeiden toimittajana sosiaali- ja terveydenhuol-

lon laitoksille ja yrityksille. Muutokset eivät kuitenkaan heikentäneet Yliopiston Apteekin tulosta tilikaudella niin merkittävästi kuin vuosi sitten ennakoitiin. Tämä johtuu asiakasmäärän ja toimitettujen reseptien myönteisestä kehityksestä ja toisaalta apteekin kiinteiden kulujen hallitusta kehityksestä.

Taloudellinen asema ja tulos

Yliopiston Apteekin liikevaihto tilikaudella oli 250,9 miljoonaa euroa, missä on lisäystä edellisestä vuodesta

0,2 prosenttia. Liikevaihdosta 94,3 prosenttia oli vähittäismyyntiä henkilöasiakkaille. Loput 5,7 prosenttia liikevaihdosta oli myyntiä apteekin yritys- ja laitosasiakkaille. Liikevoitto kasvoi 9,9 prosenttia ja oli 20,0 miljoonaa euroa (ed. vuonna 18,2 miljoonaa euroa). Voitto ennen satunnaisia eriä oli 21,1 miljoonaa euroa (ed. vuonna 19,9 miljoonaa euroa). Tulokseen vaikuttavana satunnaisena eränä on 150 000 euron lahjoitus eläinten hyvinvoinnin ruotsinkielisen professuurin perustamiseen Hel-

singin yliopiston eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan. Tilikauden voitto oli 15,4 miljoonaa euroa. Voitto kasvoi 14,7 prosenttia edellisestä vuodesta. Yliopiston Apteekin vakavaraisuus ja maksuvalmius säilyivät hyvinä.

Apteekkimaksu

Apteekkimaksu on lääkkeiden hintaan sisältyvä veroluonteinen erityismaksu. Lääkelaitos vahvistaa Yliopiston Apteekin apteekkimaksun suuruuden apteekkimaksulain mukaan.

Yliopiston Apteekin tulos ja taloudellinen asema

	2006	2005	2004
Liikevoitto % liikevaihdosta	8,0	7,3	7,0
Oman pääoman tuotto %	39,2	40,6	35,8
Omavaraisuusaste %	46,8	44,1	45,0

Yliopiston Apteekin henkilöstö

	2006	2005	2004
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	945	961	955
Tilikauden palkat ja palkkiot (milj. €)	23,2	22,9	21,9

Apteekkimaksu on esitetty omana eränään apteekin tuloslaskelmassa. Yliopiston Apteekki suorittaa sille vahvistetun apteekkimaksun Helsingin yliopistolle.

Yliopiston Apteekin apteekkimaksu vuonna 2006 oli 23,5 miljoonaa euroa, mikä on 9,4 prosenttia liikevaihdosta. Yliopiston Apteekki maksaa apteekkimaksua 10,9 prosenttia kuluttajille tapahtuvasta lääkemyynnistä.

Henkilöstö

Yliopiston Apteekin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 529 kokoaikaista työntekijää. Lisäksi apteekin palveluksessa oli tilikauden päättyessä 416 osa-aikaista työntekijää. Työsuhteista on 87 prosenttia toistaiseksi voimassa olevia ja 13 prosenttia määräaikaista. Tilikauden aikana eläkkeelle jäi 16 työntekijää ja uusia työntekijöitä palkattiin 143.

Ympäristötekijät

Yliopiston Apteekin omalla toiminnalla on sen palveluluonteesta johtuen vain vähäisiä ympäristövaikutuksia. Yliopiston Apteekissa laadittiin vuonna 2006 ympäristösuunnitelma. Siinä kiinnitetään huomiota omaan jätehuoltoon, kierrätykseen ja asiakkaiden lääkejätteiden käsitteilyyn. Ympäristösuunnitelma julkaistaan ja sen toteutus aloitetaan vuonna 2007.

Konserni

Konsernin liikevaihto oli 269,0 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 1,9 prosenttia vuodesta 2005. Konsernin liikevaihdosta Yliopiston Apteekin osuus oli 93,3 prosenttia. Konsernin tilikauden voitto oli 15,8 miljoonaa euroa, mikä oli 25,5 prosenttia edellisistä vuodista suurempi.

Ordior Oy maahantuo ja myy laboratoriodien analysilaitteita. Sen liikevaihto oli 6,4 miljoonaa euroa. YA-Prevett Oy myy eläinlääkintään tarvittavia lääkkeitä ja tarvikkeita. Sen liikevaihto oli 3,0 miljoonaa euroa. Oy Galena Ltd on lääkkeiden ja luontaistuotteiden sopimusvalmistaja. Sen liikevaihto oli 2,9 miljoonaa euroa.

Virossa YA Ülikooli Apteek –nimellä toimivien apteekkien liikevaihto oli 5,7 miljoonaa euroa. Venäjällä Universitetskaja Apteka –nimellä toimivien apteekkien liikevaihto oli 0,5 miljoonaa euroa.

Tilinpäätökseen on kirjattu osakkuusyhtiönä Receptum Oy, joka toimittaa tietojärjestelmiä apteekkeille sekä lääkäri- ja hammaslääkäri-asemille. Sen liikevaihto oli 4,2 miljoonaa euroa vuonna 2006.

Hallintoelimet

Yliopiston Apteekin hallitukseen kuuluivat vuonna 2006 Kari S. Tikka, puheenjohtajana 25.5.2006 saakka, Martti Marvola, puheenjohtajana 29.5.2006 alkaen, Ilkka Hyvärinen, Jari Kokkonen, Juha Korppi-Tommola, Marja-Riitta Taskinen ja Riitta-Mari Tulamo. Yliopiston Apteekin apteekkarina on toiminut Jari Kokkonen. Yliopiston Apteekin tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö Price-waterhouseCoopers Oy ja sen nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana Pekka Kaasalainen, KHT.

Riskit ja epävarmuustekijät

Apteekkitoiminta on luonteeltaan melko vakaata. Siihen ei luontaisesti liity erityisiä riskejä tai epävarmuustekijöitä. Apteekkitoiminta on myös tarkasti säänneltyä. Yliopiston Apteekin kokemat epävarmuustekijät liittyvät alan sääntelyn muuttumiseen tulevaisuudessa. Esimerkkinä toteutuneista muutoksista ovat lääkelainsäädännön muutokset vuonna 2006.

Vahinkovakuutusriskit on katettu keskeytys- ja vahinkovakuutuksilla. Yliopiston Apteekki kuuluu Suomen Lääkevahinkokorvausosuuskuntaan, jonka piiriin kuuluvat apteekin valmistamat omat lääkevalmisteet.

Suomessa toimiviin tytäryhtiöihin liittyvät normaalit niiden toimialoihin kuuluvat riskit ja epävarmuustekijät. Viron ja Venäjän apteekkitoiminnassa Yliopiston Apteekki kohtaa kovan kilpailun. Lisäksi etenkin Venäjä uutena toimintaympäristönä sisältää selvästi riskejä ja epävarmuutta. Ottaen huomioon tytäryhtiöiden toiminnan osuuden kokonaisuudesta ei niihin liittyviä riskejä ja epävarmuustekijöitä voida pitää merkittävänä tai uhkaavina Yliopiston Apteekin kannalta.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut tapahtumia, jotka oleellisesti vaikuttaisivat kuluvan tilikauden kehitykseen.

Tulevaisuuden näkymät

Vuonna 2006 toteutetut lääkelainsäädännön muutokset vaikuttavat täysipainoisesti Yliopiston Apteekin toimintaedellytyksiä heikentävästi vasta vuonna 2007. Tavoitteena on kuitenkin saavuttaa vuoden 2006 liikevoittotaso.

Liikevaihdon ennakoidaan kasvavan vuoteen 2006 verrattuna. Kasvu

tulee kuitenkin olemaan maltillista.

Lähivuosien kehityksen varmistamiseksi Yliopiston Apteekissa on laadittu toimintastrategia, jonka keskeisiä osia ovat harkittu asiakaspalvelu, ketjumainen toiminta, kanta-asiakkuus, sitoutunut ja osaava henkilökunta sekä esimiestyön kehittäminen.

Vuoden 2007 aikana on tavoitteena Viron apteekkitoiminnan ketjumaisuuden kehittäminen. Venäjän toiminnan jatkosta tehdään päätökset vuoden 2007 aikana. Konsernin kotimaisten tytäryhtiöiden näkymät vuodelle 2007 ovat suotuisat.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Tilinpäätös osoittaa tilikaudelta voittoa 15 391 331,39 euroa. Apteekin voitonjakokelpoiset varat ovat 15 391 331,39 euroa. Apteekin johtosäännön 10. pykälän tarkoittamana veroja ja apteekkimaksua vastaava suorituksena on Helsingin yliopistolle tilitettävä 29 264 507,96 euroa.

Hallitus esittää, että tilikauden voitto 15 391 331,39 euroa maksetaan voitonjakona Helsingin yliopistolle. Lisäksi hallitus esittää, että apteekin peruspääomaa alennetaan 5 000 000,00 eurolla, mikä maksetaan voitonjaon yhteydessä Helsingin yliopistolle. Peruspääoma on 24 359 125,80 euroa. Peruspääoma on kokonaisuudessaan muodostunut siirroista edellisten tilikausien voittovaroista.

Yliopiston Apteekin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yliopiston Apteekin maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako ja apteekin peruspääoman alentaminen vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan apteekin maksukykyä.

Yliopiston Apteekki
1.1.-31.12.2006

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2006

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
1000 €				
LIKEVAIHTO	250 860	250 294	268 976	263 963
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-2 976	6 283	-2 770	6 298
Liiketoiminnan muut tuotot	2 053	1 943	2 003	1 711
Apteekkimaksu	-23 512	-24 081	-23 512	-24 081
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-168 292	-175 738	-180 958	-184 809
Varastojen muutos	295	-45	583	91
	-167 997	-175 783	-180 375	-184 718
Henkilöstökulut	-28 773	-28 385	-32 123	-30 915
Poistot ja arvonalentumiset	-1 455	-1 759	-1 922	-2 110
Liiketoiminnan muut kulut	-8 223	-10 327	-10 501	-11 874
LIKEVOITTO	19 977	18 185	19 776	18 274
Rahoitustuotot ja -kulut	1 079	1 762	1 927	1 064
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	21 056	19 947	21 703	19 338
Satunnaiset erät	-150	-1 300	-150	-1 300
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	20 906	18 647	21 553	18 038
Tilinpäätössiirrot	237	188	-	-
Välittömät verot	-5 752	-5 419	-5 709	-5 398
Vähemmistöosuus	-	-	2	-10
TILIKAUDEN VOITTO	15 391	13 416	15 846	12 630

Tase 31.12.2006

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
VASTAAVAA				
1000 €				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	369	641	707	679
Aineelliset hyödykkeet	7 638	8 452	10 416	10 654
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	308	307	-	-
Osakkuusyhtiöiden osakkeet	13	13	217	253
Muut osakkeet	6 508	6 508	6 509	6 509
	6 829	6 828	6 726	6 762
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 836	15 921	17 849	18 095
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Valmiit tuotteet	14 587	17 563	16 734	19 322
Aineet ja tarvikkeet	1 259	962	1 962	1 397
	15 846	18 525	18 696	20 719
Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 364	2 556	-	-
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	6 692	7 306	8 550	8 751
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	147	243	-	-
Saamiset omistusyhteisyriyksiltä	3	4	3	4
Muut saamiset	4	8	209	78
Ennakkomaksut	5	2	10	2
Siirtosaamiset	3 186	4 515	3 241	4 605
	10 037	12 078	12 013	13 440
Rahoitusarvopaperit	39 604	35 283	39 620	35 843
Rahat ja pankkisaamiset	1 297	1 374	1 909	1 889
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	70 148	69 816	72 238	71 891
VASTAAVAA YHTEENSÄ	84 984	85 737	90 087	89 986

Tase 31.12.2006

VASTATTAVAA	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
1000 €				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	24 359	24 359	24 359	24 359
Edellisten tilikausien voitto	-	-	2 737	3 520
Tilikauden voitto	15 391	13 416	15 846	12 630
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	39 750	37 775	42 942	40 509
VÄHEMMISTÖOSUUS	-	-	505	531
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄT	1 574	1 811	-	-
VIERAS PÄÄOMA				
Pääomalaina	-	-	113	126
Laskennallinen verovelka	-	-	409	471
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Muut velat	-	-	80	107
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot	-	-	15	47
Ostovelat	11 291	13 083	12 774	14 405
Velat saman konsernin yrityksille	19	26	-	-
Velat omistusyhteisyrityksille	88	120	109	129
Muut velat	1 652	1 236	2 010	1 603
Siirtovelat	30 610	31 686	31 130	32 058
	43 660	46 151	46 038	48 242
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 660	46 151	46 640	48 946
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	84 984	85 737	90 087	89 986

Rahoituslaskelma 2006

1000 €	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikevoitto	19 977	18 185	19 777	18 274
Oikaisu liikevoittoon	1 455	1 741	1 922	2 110
Käyttöpääoman muutos				
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys(-), vähennys(+)	2 046	-2 770	1 447	-3 165
Vaihto-omaisuuden lisäys(-), vähennys(+)	2 680	-6 237	2 023	-6 576
Lyhytaikaisten velkojen lisäys(-), vähennys(+)	-2 641	3 615	-2 415	4 223
Käyttöpääoman nettomuutos	2 086	-5 392	1 056	-5 518
Saadut osingot	174	981	130	318
Saadut korot	2 263	1 069	2 267	1 068
Muut rahoituserät	-	-	-64	-28
Maksetut korot ja maksut	-394	-250	-371	-260
Maksetut verot ja muut veroja vastaavat maksut	-5 752	-5 419	-5 790	-5 474
Liiketoiminnan rahavirta	19 810	10 915	18 926	10 490
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tytäryhtiöosakeostot ja merkinnät	-1	-	-	-119
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-370	-771	-1 712	-2 212
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustuotot	-	-	-	-7
Investointien rahavirta	-371	-771	-1 712	-2 338
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Korollisten saamisten lisäys(-), vähennys(+)	-1 778	-1 605	-	-
Korollisten pitkäaikaisten lainojen lisäys(-), vähennys(+)	-	-	27	26
Maksut yliopistolle voittovaroista	-13 416	-11 070	-13 416	-11 070
Maksetut osingot	-	-	-24	-
Muut rahoituserät	-	-	-4	6
Rahoituksen rahavirta	-15 194	-12 675	-13 417	-11 038
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	4 245	-2 531	3 797	-2 786
Likvidit varat 1.1.	36 657	39 188	37 732	40 518
Likvidit varat 31.12.	40 901	36 657	41 528	37 732
	4 245	-2 531	3 797	-2 786

Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2006

(luvut tuhansina euroina)

KONSERNISUHTEET

Yhtiö kuuluu Helsingin yliopiston rahastot -konserniin. Helsingin yliopiston rahastot -konsernin emoyhtiö on Helsingin yliopiston rahastot, kotipaikka Helsinki.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintahetken omia pääomia vastaan. Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Vaihto-omaisuuteen ei sisälly sisäistä katetta. Vähemmistöosuus Ordior Oy:n ja Ordior Eesti OÜ:n tuloksesta ja omasta pääomasta on esitetty omana eränään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa. Oy Galena Ltd:n tytäryhtiö Oy Capolar Ab on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yliopiston Apteekki Oy:n tytäryhtiöt Yliopiston Apteekki Oü Virosta, OOO Universitetskaja Apteka Venäjältä ja Yliopiston Apteekki AB Ruotsista on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhtiö Receptum Oy ja Datamatics Oy on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet ja pitkävaikutteiset menot	3-8 vuotta
Rakennukset	25-40 vuotta
Rakennelmat	10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Konserniliikearvo	5 vuotta
Konserniliikearvo on poistettu kokonaisuudessaan vaikutusaikanaan.	

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoa. Arvopaperisalkun markkina-arvo ylitti 2.862 tuhannella eurolla salkun hankintamenoa vuoden vaihteessa.

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYS SEKÄ PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 5-10 vuoden aikana.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIIVEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Suomi	250 682	249 966	262 005	260 161
EU-maat	95	233	88	233
Baltian maat	-	-	6 293	3 494
Muut maat	31	46	538	56
Laiva-apteekit	52	19	52	19
Yhteensä	250 860	250 264	268 976	263 963

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Saadut tuet/matalapalkkatuki	81	-	83	-
Kelan ostokertapalkkiot	1 558	1 402	1 558	1 403
Palveluiden myynti	135	125	135	125
Vuokratuotot	82	102	21	12
Konsernipalvelut	152	199	-	-
Palvelujen myynti osakkuusyhtiöille	22	37	26	37
Osuus osakkuusyhtiön voitosta	-	-	64	28
Liiketoiminnan muut tuotot	24	78	115	106
Yhteensä	2 054	1 943	2 002	1 711

APTEEKKIMAKSU

Läkelaitos määrää Yliopiston Apteekin apteekkimaksun määrän apteekkimaksulain mukaan vuodelta 2006.

Apteekkimaksu, 23,5 miljoonaa euroa on laskettu ilman sivuapteekki vähennystä lukuun ottamatta alle 5 vuotta vanhaa Malmin sivuapteekkiä.

HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Palkat	23 204	22 919	25 843	24 929
Eläkekulut	4 100	4 059	4 453	4 366
Muut henkilösivukulut	1 469	1 407	1 826	1 620
Yhteensä	28 773	28 385	32 122	30 915
Toimitusjohtajat	-	-	581	400
Hallituksen jäsenet	-	-	34	29
Henkilökunta keskimäärin	945	961	1 124	1 071

Yliopiston Apteekissa ennen 15.11.1993 alkaneissa työsuhteissa eläkeikä on 63 vuotta ja eläketaso noin 66 %. Tämän jälkeen alkaneisiin työsuhteisiin sovelletaan samoja eläke-ehdoja kuin muissa apteekeissa.

Tilinpäätöksen liitetiedot

(luvut tuhansina euroina)

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Suunnitelman mukaiset poistot

Aineettomat oikeudet	158	172	202	193
Muut pitkävaikutteiset menot	184	354	195	357
Rakennukset ja rakennelmat	285	285	324	290
Koneet ja kalusto	828	948	1 201	1 270
Yhteensä	1 455	1 759	1 922	2 110

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisen käyttöajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Yliopiston Apteekin, Ordior Oy:n ja YA-Prevett Oy:n tilinpäätöksissä on tehty elinkeinoverolain mukaiset täysimääräiset poistot.

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Vuokrat	1 725	1 511	2 557	1 995
Liiketoiminnan muut kulut	6 498	8 816	7 944	9 879
Yhteensä	8 223	10 327	10 501	11 874

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Osinkotuotot				
Saman konsernin yritysiltä	144	765	-	-
Muilta	30	217	30	218
Osinkotuotot yhteensä	174	982	30	218

Muut korko- ja rahoitustuotot

Saman konsernin yritysiltä	46	15	-	-
Muilta	2 253	1 085	2 268	1 106
Korkotuotot yhteensä	2 299	1 100	2 268	1 106

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Muille	-394	-251	-371	-260
Korkokulut yhteensä	-394	-251	-371	-260

Sijoitusten ja saamisten arvonalennukset

Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset				
Saman konsernin yritysiltä	-1 000	-70	-	-
Sijoitusten arvonalennukset yhteensä	-1 000	-70	-	-

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

1 079	1 761	1 927	1 064
--------------	--------------	--------------	--------------

VEROT

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Tuloverot satunnaisista eristä	33	332	33	332
Tuloverot varsinaisesta liiketoiminnasta	5 720	4 898	5 738	4 938
Muut välittömät verot	-	189	-	189
Laskennallisen verovelan muutos	-	-	-62	-61
Yhteensä	5 753	5 419	5 709	5 398

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	1 358	1 199	1 559	1 399
Lisäykset	71	159	79	160
Vähennykset	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	1 429	1 358	1 638	1 559
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	920	748	1 102	909
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-	-
Tilikauden sumu-poistot	158	172	168	193
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	1 078	920	1 270	1 102
Kirjanpitoarvo 31.12.	351	438	368	457

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	2 303	2 303	2 459	2 483
Lisäykset	-	-	216	-
Vähennykset	-	-	-18	-24
Hankintameno 31.12.	2 303	2 303	2 657	2 459
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	2 100	1 746	2 238	1 882
Tilikauden sumu-poistot	185	354	207	356
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	2 285	2 100	2 445	2 238
Kirjanpitoarvo 31.12.	18	203	212	221

Tilinpäätöksen liitetiedot

(luvut tuhansina euroina)

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Rakennukset				
Hankintameno 1.1.	7 722	7 722	8 869	8 011
Lisäykset	-	-	81	858
Hankintameno 31.12.	7 722	7 722	8 950	8 869
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	1 939	1 654	1 944	1 654
Tilikauden sumu-poistot	285	285	324	290
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	2 224	1 939	2 268	1 944
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 498	5 783	6 682	6 925
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	12 603	11 984	14 825	13 803
Lisäykset	287	619	1 190	1 486
Vähennykset	-4	-	-4	-464
Hankintameno 31.12.	12 886	12 603	16 011	14 825
Kertyneet sumu-poistot 1.1.	9 934	8 987	11 097	9 936
Vähennysten kertyneet poistot	-4	-	-4	-119
Tilikauden sumu-poistot	828	947	1 196	1 279
Kertyneet sumu-poistot 31.12.	10 758	9 934	12 289	11 096
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 128	2 669	3 722	3 729
Kirjanpitoarvosta 31.12.2006 Tuotannon koneiden ja laitteiden osuus	418	483	1 686	1 185
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	-	7	-	7
Lisäykset	54	117	12	117
Vähennykset	-42	-124	-	-124
Hankintameno 31.12.	12	-	12	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	12	-	12	-
SIJOITUKSET				
Tytäryhtiöosakkeet				
Kirjanpitoarvo 1.1.	307	494	-	-
Lisäykset	1	-	-	-
Vähennykset	-	-187	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	308	307	-	-
Osakkuusyhtiöiden osakkeet				
Kirjanpitoarvo 1.1.	13	13	253	325
Lisäykset	-	-	-	-
Vähennykset	-	-	-36	-72
Kirjanpitoarvo 31.12.	13	13	217	253
Muut osakkeet ja osuudet				
Kirjanpitoarvo 1.1.	6 507	6 507	6 509	6 509
Lisäykset	-	-	-	-
Vähennykset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 507	6 507	6 509	6 509
Konserniyritykset				
YA-Prevet Oy, Helsinki	100,0	50	168	123
Ordior Oy, Helsinki	67,4	6 740	1,70	168
Ordior Eesti Oü, Viro	67,4	-	-	-
Oy Galena Ltd., Kuopio	100,0	37 113	8	0
Yhteistyöapteekit Finland Oy, Helsinki	100,0	1 000	8	8
Yliopiston Apteekki Oy, Helsinki	100,0	1 000	8	8
Yliopiston Apteekki Oü, Viro	100,0	-	-	3
OOO Universitetskaja Apteka, Venäjä	100,0	-	-	109
Yliopiston Apteekki AB, Ruotsi	100,0	-	-	11
Yhteensä		45 903	193,7	430
Osakkuusyhtiö				
Receptum Oy, Helsinki	50	1 000	17	13
Datamatics Oy, Helsinki	50	-	-	-
Yhteensä		1 000	17	13
Konsernin omistamat muut osakkeet				
Kiint. Oy Alex Hänninen, Jyväskylä	9,8	294	49	779
Kiint. Oy Linjurin kauppakeskus, Salo	2,9	411	-	709
Asunto Oy Isokatu 27, Oulu		2 280	1	160
Asunto Oy Yliopistonkatu 25, Turku		26	3	1 342
Kiinteistö Oy Pohjois-Karjalan Maakuntatalo, Joensuu		949	40	1 870
Kiinteistö Oy Liiketalo, Lahti		455	1	1 632
Muut sijoitukset		-	-	17
Yhteensä				6 509

Tilinpäätöksen liitetiedot

(luvut tuhansina euroina)

KONSERNISAAMISET JA -VELAT

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Pitkäaikaiset
Lainasaamiset
Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset
Siirtosaamiset

Velat saman konsernin yrityksille

Lyhytaikaiset
Ostovelat

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

Peruspääoma 1.1.

Siirto voittovaroista

Peruspääoma 31.12.

Voittovarot 1.1.

Siirto peruspääomaan

Tilitys Helsingin yliopistolle

Muuntoero

Tilikauden voitto

Voittovarot 31.12.

Poistoerosta siirretty omaan pääomaan

PÄÄOMALAINA

Pääomalaina

MUUT ANNETUT VAKUUKSET

Annetut kiinnitykset

Rahalaitoslainat, joiden vakuudeksi annettu kiinnitykset

VASTUUSITOUMUKSET

Annetut pantit ja vastuusitoumukset

Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

Muiden puolesta annetut vakuudet

Leasing-vastuut

Yhteensä

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Pitkäaikaiset	3 335	2 556	-	-
Lainasaamiset				
Lyhytaikaiset	15	49	3	-
Myyntisaamiset	132	194	-	-
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset				
Ostovelat	107	145	108	129
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Peruspääoma 1.1.	24 359	23 359	24 359	23 359
Siirto voittovaroista	-	1 000	-	1 000
Peruspääoma 31.12.	24 359	24 359	24 359	24 359
Voittovarot 1.1.	13 416	12 071	16 150	15 593
Siirto peruspääomaan	-	-1 000	-	-1 000
Tilitys Helsingin yliopistolle	-13 416	-11 071	-13 416	-11 071
Muuntoero			-	-2
Tilikauden voitto	15 391	13 416	15 846	12 630
Voittovarot 31.12.	15 391	13 416	18 580	16 150
Poistoerosta siirretty omaan pääomaan	-	-	-1 164	-1 340

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Pääomalaina	-	-	113	126

Oy Galena Ltd:n pääomalinoiniin sisältyy Tekesin myöntämästä 269 tuhannen euron tuotekehityslainasta nostettu 113 tuhatta euroa. Pääomalinoina voidaan lyhentää vain OYL:n asettamien ehtojen täytyessä. Tekesin pääomalinan korko on yhden prosenttiyksikön alempi kuin kulloinkin voimassa oleva peruskorko, kuitenkin vähintään kolme (3) prosenttia. Korko voidaan maksaa vain voitonjakokelpoisten varojen puitteissa ja sitä kertyy myös niiltä tilikausilta, joilta vahvistettava tilinpäätös ei osoita voitonjakokelpoisia varoja. Kertynyt kirjaamaton kumulatiivinen korkovastuu tilinpäätöspäivänä on 20 tuhatta euroa.

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Annetut kiinnitykset	160	160	160	160
Rahalaitoslainat, joiden vakuudeksi annettu kiinnitykset	107	133	107	133

	Yliopiston Apteekki		Konserni	
	2006	2005	2006	2005
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	1	10	1	10
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet	-	24	-	24
Muiden puolesta annetut vakuudet	34	-	34	-
Leasing-vastuut	-	-	24	17
Yhteensä	35	34	59	51

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 09. maaliskuuta 2007

Olli Mäenpää

Jari Kokkonen

Eija Kalso

Marja Airaksinen

Ilkka Niiniluoto

Riitta-Mari Tulamo

Ilkka Hyvärinen

Juha Korppi-Tommola

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Edellä oleva tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu hyvän kirjanpitoalan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 12. maaliskuuta 2007

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Kaasalainen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Olemme tarkastaneet Yliopiston Apteekin kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2006. Hallitus ja apteekkari ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää sekä konsernin ja apteekin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä apteekkarin toiminnan lainmukaisuutta.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä apteekin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja apteekkarille tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on lain mukainen.

Helsingissä 12. päivänä maaliskuuta 2007

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Kaasalainen
KHT

Organisaatio ja hallinto

Hallitus 2007

Varsinaiset jäsenet

Professori Olli Mäenpää, puheenjohtaja
Professori Marja Airaksinen
Kvestori Ilkka Hyvärinen
Professori Eija Kalso
Apteekkari Jari Kokkonen
Varatuomari Juha Korppi-Tommola
Rehtori Ilkka Niiniluoto
Professori Riitta-Mari Tulamo

Varajäsenet

Professori Heikki Halila
Professori Pekka Männistö
Kehittämisohtaja Ulla Mansikkamäki
Professori Anna-Mari Ranki
Yksikön päällikkö Rauno Välimaa
Professori Jukka Kola

Hallitus 2006

Varsinaiset jäsenet

Professori Kari S. Tikka, puheenjohtaja (-25.5.2006)
Kvestori Ilkka Hyvärinen
Apteekkari Jari Kokkonen
Professori Martti Marvola, puheenjohtaja (29.5.2006-31.12.2006)
Varatuomari Juha Korppi-Tommola
Rehtori Ilkka Niiniluoto
Professori Marja-Riitta Taskinen
Professori Riitta-Mari Tulamo

Varajäsenet

Professori Olli Mäenpää
Professori Jyrki Taskinen
Professori Anna-Mari Ranki
Professori Jukka Kola
Hallintojohtaja Kari Suokko

Johtoryhmä

Apteekkari Jari Kokkonen
Tietohallintojohtaja Juha Antila
Viestintäpäällikkö Katariina Kalsta
Markkinointipäällikkö Faina Kanerva
Kehitysohtaja Timo Mäenpää
Palvelujohtaja Stiina Piirainen
Talousjohtaja Raimo Sertti

Toimipisteet ja apteekinhoitajat

Helsinki, keskusta	Johtava proviisori Anne Hietala
Helsinki, Töölö	Proviisori Ritva Ylänkö
Helsinki, Malmi	FaT Janne Mikkola
Helsinki, Diakonissalaitos	Proviisori Heikki Peura
Helsinki, Viikki	Proviisori Heli Alastalo (sijaisena Taina Poikonen)
Joensuu	Proviisori Pekka Huuskonen
Jyväskylä, Kauppakatu	Proviisori Hanna Syrjä
Jyväskylä, Puistokatu	Proviisori Pirkko Jokila
Kemi	Proviisori Heikki Pennanen (sijaisena Piia Korhonen)
Lahti	Proviisori Kati Ahola (sijaisena Minna Rautio)
Lappeenranta	Proviisori Marjaana Nurmilaukas
Oulu	Proviisori Kari Asunmaa
Pori	FaL Heli Mäntysalo (sijaisena Ilona Aaljoki)
Salo	Proviisori Krista Veijonen
Savonlinna	Proviisori Suvi Suvela
Tampere	Proviisori Kerstin Carlsson
Turku	Proviisori Timo Mäenpää (sijaisena Mika Karhu)

Ülikooli Apteek, Viro Apteekinhoitaja, proviisori Reet Teng

Universitetskaja Apteka, Venäjä Pääjohtaja Jari Kokkonen

Keskittetyt toiminnot

Talous ja hallinto	Taluspäällikkö Merja Rajakangas
Tilauspalvelut	Myyntipäällikkö Aki Pitkänen
Valmistus	Tuotantopäällikkö Sari Kallioinen
Laadunvarmistus	Laatupäällikkö Petri Melkko
Tietohallinto	Tietohallintojohtaja Juha Antila
Viestintä	Viestintäpäällikkö Katariina Kalsta
Koulutus	Koulutuspäällikkö Irmeli Suni
Markkinointi	Markkinointipäällikkö Faina Kanerva

Konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöt Suomessa

Oy Galena Ltd.

Sammonkatu 10, 70500 Kuopio
Toimitusjohtaja Jukka Arppe
puh. (017) 288 1250

Ordior Oy

Konalantie 47A, 00390 Helsinki
Toimitusjohtaja Pekka Aro
puh. (09) 530 8000

Receptum Oy

Strömbergintie 4 B, 00380 Helsinki
Toimitusjohtaja Jukka Mäki-Moijala
puh. (09) 8567 8800

YA-Prevett Oy

Viikintie 49, 00790 Helsinki
Toimitusjohtaja Anne Takala
puh. (09) 542 046

Svensk resumé

Universitetets Apotek 2006

Universitetets Apotek ägs av Helsingfors universitet. Förutom det i Helsingfors belägna huvudapoteket finns dessutom 16 filialapotek på olika håll i Finland. Genom sin verksamhet stöder Universitetets Apotek forsknings- och undervisningsverksamhet och är dessutom den största arbetsgivaren för farmaceutisk personal i vårt land.

Apoteket har utvidgat sin verksamhet till grannländerna Estland och Ryssland. Verksamheten i Estland inleddes år 2004 och där verkar nu nio YA Ülikooli Apteek. År 2006 var det första hela verksamhetsåret för apotekets verksamhet i Ryssland; i S:t Petersburg med omnejd verkar nu tre Universitetskaja Apteka.

ÅRET 2006 I KORTHET

Omsättning och resultat

Apotekets omsättning i Finland var 250,9 miljoner euro. Omsättningen steg med 0,2 procent från år 2005. Apoteksavgiften var 23,5 miljoner euro. Apoteksavgiften är en avgift av skattekaraktär som uppbärs ur medicinförsäljningen. Räkningsperiodens vinst var 15,4 miljoner euro.

Apoteket redovisar apoteksavgiften, de direkta skatterna och vinstutdelningen till Helsingfors universitet. Summan för år 2006 uppgår till 44,7 miljoner euro.

Nyckeltal (1 000 euro)	2006	2005	2004	2003	2002
Omsättning	250 860	250 294	229 924	205 783	184 966
Apoteksavgift	23 512	24 081	22 241	20 098	18 076
Direkta skatter	5 753	5 419	5 257	3 665	3 358
Vinst för räkenskapsperioden % av omsättningen	15 391 6,1	13 416 5,4	12 071 5,3	8 179 4,0	7 443 4,0
Apoteksavgift, skatter och vinst sammanlagt	44 656	42 916	39 569	31 942	28 877
Till universitetet redovisat % av den sammanlagda summan	44 656 100	42 916 100	38 569 97,5	30 942 96,9	27 877 96,5
Personal	945	961	955	945	871

Personal

Apotekets personal i Finland uppgick till 945 anställda. Av dessa var 57 procent farmaceutisk personal. År 2006 färdigställdes personalens jämställdhetsplan och arbetet med personalstrategin inleddes.

Universitetets Apotek tillämpar ett resultatlönesystem som omfattar hela personalen. Därtill utdelas motivationspremier till de anställda.

Apotekets personalutbildning sköts med hjälp av ett internt personalutbildningssystem. Under det gångna året utvecklades kursutbudet och fördjupade utbildningsprogram inleddes inom alla personalgrupper. Den personalutbildning som sker direkt på arbetsplatsen ökade med hjälp av intranätbaserad undervisning.

Stamkunder och tjänster

Apoteket hade vid utgången av år 2006 ca 660 000 stamkunder. Kärnan i stamkundsverksamheten är att förbättra läkemedelstrygghet, vägleda kunderna i att använda mediciner rätt, och öka kundernas kunskap om förebyggande och vård av sjukdomar.

Apotekets stamkundstidning förnyades. Tidningen utkommer fyra gånger i året och når ca 380 000 hushåll.

Miljö

En miljöplan för apoteket gjordes upp år 2006. Målet med planen är att apoteket i sin verksamhet ska beakta miljösynpunkter, och genom information och kampanjer minska på mängden läkemedelsavfall som hamnar i naturen.

År 2007 ökar apoteket sin avfallssortering och plastpåsar som ges till kunderna ersätts med påsar gjorda av återvinningsplast. Kunderna informeras om de rätta sätten att förstöra läkemedel, och två gånger under året ordnas en miljövecka då kunderna uppmanas till att lämna in föräldrade och onödiga läkemedel till apoteket.

Estland och Ryssland

Vid utgången av år 2006 verkade nio YA Ülikooli Apteek i Estland och tre Universitetskaja Apteka i S:t Petersburg. Personalen i Estland och Ryssland uppgick till 116 anställda. En central utmaning år 2007 blir att förstärka apotekskedjans verksamhet i båda länderna.

English Summary

University Pharmacy 2006

University Pharmacy is owned by the University of Helsinki. In addition to the main pharmacy located in Helsinki, University Pharmacy has sixteen branch pharmacies throughout Finland. Through its operations, University Pharmacy supports both research and education, and is the most significant employer of pharmaceutical personnel in Finland.

University Pharmacy has extended its operations to Finland's neighbouring countries as well: the first University Pharmacy was opened in 2004 in Estonia, and currently there are nine University Pharmacies in the country. In Russia, the first full year of operation is successfully behind and currently there are three University Pharmacies in the St Petersburg area.

2006 IN BRIEF

Turnover and profit

University Pharmacy's turnover in Finland was 250.9 million euros, which represents an increase of 0.2% from the previous year. The pharmacy fee due from medicine sales amounted to 23.5 million euros. University Pharmacy's net profit in 2006 totalled 15.4 million euros.

University Pharmacy submits to the University of Helsinki the pharmacy fee, direct taxes and share of the profits; in 2006 these amounted to 44.7 million euros.

Personnel

In 2006 University Pharmacy employed 945 people, of whom 57% were pharmaceutical staff.

The Pharmacy devised an equality plan for the staff and began drafting a human resources strategy.

The University Pharmacy's merit pay system applies to the entire staff. In addition, individual employees receive incentive bonuses.

YA-Akatemia training programme is responsible for providing in-house training for the entire staff. In 2006, training was developed further and field-specific programmes were launched for each personnel group. The use of the web-based training scheme YA-kanava was intensified in the provision of on-site training in the pharmacies.

Key customers and services

In late 2006 the number of University Pharmacy key customers was 660,000. The gist of the key customer service is on the improvement of drug safety, provision of information on the correct and safe use of medication, and on increasing the customers' awareness of the prevention and treatment of illnesses.

The key customer newsletter *Apteekin hyllyltä*, which is posted four times a year to some 380,000 households, underwent a major reform.

Environment

In 2006 University Pharmacy drew up an environmental policy with the aim of catering for environmental aspects in the operations of the Pharmacy and, through awareness-raising campaigns, reducing the amount of medical waste being disposed in nature.

In 2007 the Pharmacy intends to

Key figures (MEUR)	2006	2005	2004	2003	2002
Net sales	250,860	250,294	229,924	205,783	184,966
Pharmacy fee	23,512	24,081	22,241	20,098	18,076
Direct taxes	5,753	5,419	5,257	3,665	3,358
Net profit for the financial year % of net sales	15,391 6.1	13,416 5.4	12,071 5.3	8,179 4.0	7,443 4.0
Pharmacy fee, taxes and profit: total	44,656	42,916	39,569	31,942	28,877
Submitted to the Univ. % of the total	44,656 100	42,916 100	38,569 97.5	30,942 96.9	27,877 96.5
Personnel	945	961	955	945	871

increase the sorting of waste and will replace the plastic bags given to customers with bags made of recycled plastic. In addition to providing customers with information on the correct disposal of medications, the Pharmacy will arrange an environment week twice a year. During this week, customers will be encouraged to return expired and obsolete medications to the Pharmacy.

Estonia and Russia

In late 2006 there were nine YA Ülikooli Apteek in Estonia and three Universitetskaja Apteka in St Petersburg. The total number of personnel in these pharmacies was 116. A crucial challenge for 2007 will be to promote chain-like business operations in both Estonia and Russia.

How the Finnish pharmacy system operates

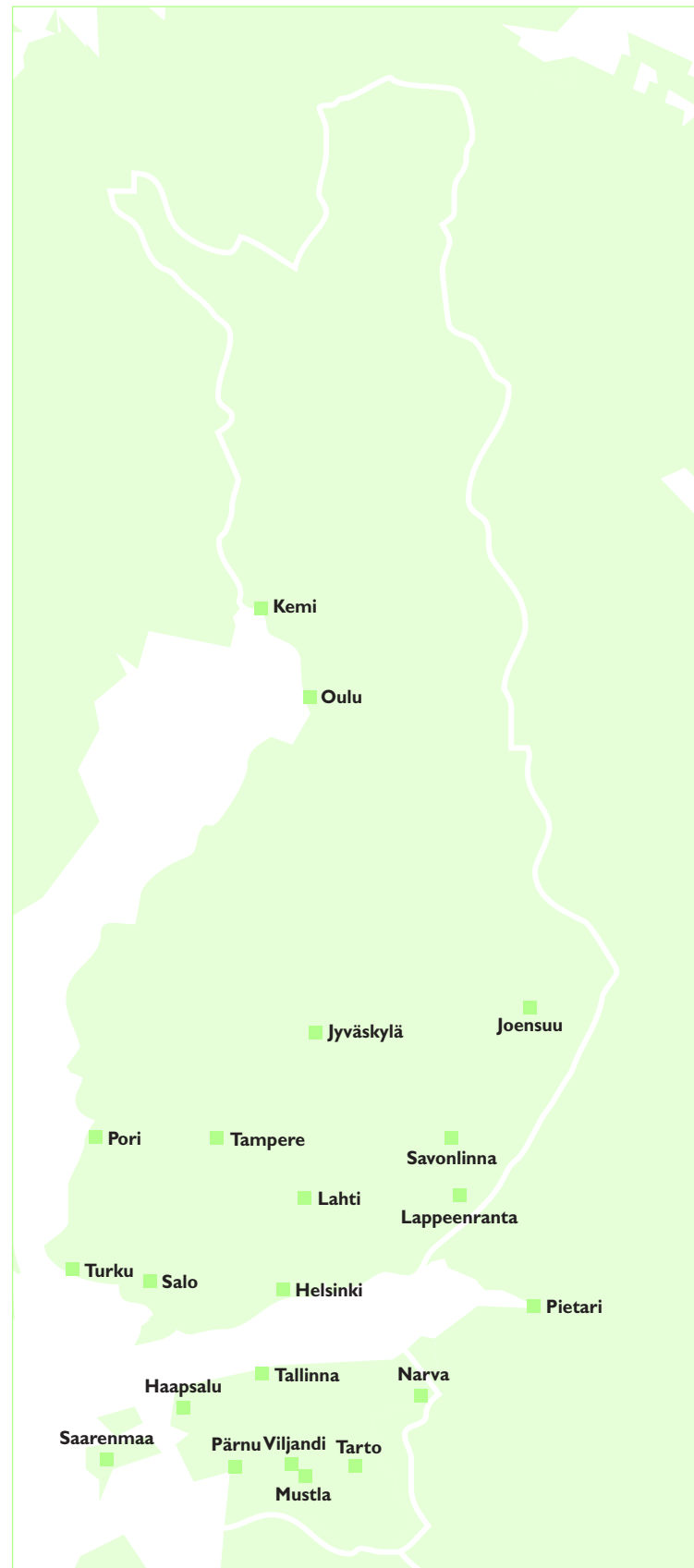
In Finland, only retail and subsidiary pharmacies are permitted to sell medicines to the public. Prescription medicines are dispensed by prescription, issued by a doctor, dentist or veterinarian. There are about 600 pharmacies and 200 subsidiary pharmacies in Finland.

Pharmacies are privately owned and licensed. After announcing a vacancy the National Agency for Medicines grants a licence to an applicant of its choice, to own and operate a pharmacy. The owner of the pharmacy must be qualified, hold a M.Sc. (Pharm) degree, and be a EU citizen.

In addition to the privately owned pharmacies, the University of Helsinki has the statutory right to operate one pharmacy in Helsinki and 16 subsidiary pharmacies. The University of Kuopio has the statutory right to operate one pharmacy in Kuopio.

In Finland, pharmacies pay a special pharmacy fee, which is dependent on the medicine sales to the public. University Pharmacy pays the pharmacy fee to the University of Helsinki and the Kuopio University Pharmacy to the University of Kuopio.

Yliopiston Apteekki

SUOMI

Helsinki:

Mannerheimintie 5/Kaivopiha, 00100 Helsinki
Mannerheimintie 96, 00250 Helsinki
Ala-Malmin tori 5, 00700 Helsinki
Diakonissalaitos, Alppikatu 2, 00530 Helsinki
Viikki, Latokartanonkaari 23, 00790 Helsinki

Joensuu:

Koskikatu 7, 80100 Joensuu

Jyväskylä:

Kauppakatu 39, 40100 Jyväskylä
Puistokatu 4, 40100 Jyväskylä

Kemi:

Pohjoisranta 14, 94100 Kemi

Lahti:

Aleksanterinkatu 13, 15110 Lahti

Lappeenranta:

Valtakatu 37, 53100 Lappeenranta

Oulu:

Isokatu 27, 90100 Oulu

Pori:

Isolinnankatu 21, 28100 Pori

Salo:

Vilhonkatu 14, 24240 Salo

Savonlinna:

Olavinkatu 56, 57100 Savonlinna

Tampere:

Hämeenkatu 16, 33200 Tampere

Turku:

Yliopistonkatu 25, 20100 Turku

VENÄJÄ

Universitetskaja Apteka

Pietari:

ul.Efimova 3 (kauppakeskus Sennaja)
Tipanova ul. 21 (kauppakeskus Piter)
Lahtinskiy pr. 85 (kauppakeskus Garden City)

VIRO

Haapsalu:

Jaama 13, Haapsalu 90507

Narva:

Pushkini 19, Narva 20309

Pärnu:

Rüütli 30, Pärnu 80011

Saarenmaa:

Kuressaare Apteek, Lossi 11, Saarenmaa

Tallinna:

Viru Keskuse Apteeki,
Viru väljak 4/6, Tallinn 10111
Kristiine Keskuse Apteek,
Tallinn 10111

Tartu:

Küüni 5b, Tartu

Viljandi:

Tartu 1, 71008 Viljandi
(sivuaapteekki Mustlassa)

Kuvat: Jere Hietala, Kai Lindqvist, Studio One (Venäjä) ja Kuvakori.

Graafinen suunnittelu: Mainostoimisto Uusimäki

Päino: Frenckellin Kirjapaino Oy